

Sømna
kommune

Tilstandsrapport

Sømna kommune

2020

Godkjent av kommunestyret 20.05.2021 (sak 24/21)

Innhold

1 Kommunedirektørens forord	4
2 Tilstandsrapportens formål	6
2.1 Tilstandsrapportens oppbygning	6
3 Utviklingstrekk i Sømna-samfunnet	7
3.1 Befolkning.....	7
3.2 Sysselsetting	10
3.3 Folkehelse.....	11
3.4 Bærekraft i Nordland.....	12
4 Organisasjon og styring	14
4.1 Omorganisering 2020	14
4.2 Nøkkeltall for organisasjonen.....	15
4.3 Økonomi	16
4.4. Politiske råd og utvalg	18
5 Kommunen som samfunnsaktør - drift, utvikling og måloppnåelse	22
5.1 Kommunedirektørens stab.....	24
5.1.1 Økonomi	24
5.1.2 HR	25
5.1.3 Plan, miljø og utvikling	27
5.1.4 Servicetorg, arkiv og politisk sekretariat	32
5.2 Teknisk, landbruk og næring	33
5.2.1 Teknisk.....	33
5.2.2 Landbruk.....	38
5.2.3 Næring.....	43
5.2.4 IT	46
5.2.5 Investeringsprosjekter.....	48
5.3 Helse, velferd og kultur	52
5.3.1 Pleie og omsorg	53
5.3.2 Helse	58
5.3.3 Bo- og miljøtjenesten	63
5.3.4 Kultur og frivillighet	66
5.3.5 Velferd	70

5.4 Oppvekst.....	75
5.4.1 Barnehage.....	77
5.4.2 Skole	80
5.4.3 Kulturskole.....	84
5.5 Helgeland rehabilitering.....	88

1 Kommunedirektørens forord

2020 ble på mange måter et unntaksår og på langt nær slik vi ønsket det skulle bli. Covid-19 pandemien gjorde at vi gjennom hele året ble utfordret på å finne nye løsninger for å sikre forsvarlige tjenester og for å ivareta sikkerheten til innbyggerne våre best mulig. Selv om læringskurven ble bratt og vi gjennom hele året har måttet forholde oss til ny kunnskap og ny informasjon, opplever jeg at organisasjonen har taklet utfordringene på en god måte. Det har vært imponerende å registrere den store ekstrainsatsen mange har lagt ned for at vi fellesskap skulle klare å møte stadig nye utfordringer ved pandemien på best mulig måte. Stor fleksibilitet og kreativitet har også kjennetegnet organisasjonen når det til tider har røynnet på.

Til tross for at det gjennom året har vært brukt mye tid på å håndtere pandemien, har Sømna kommune samtidig stått i omstilling og gjennomført endringer på flere viktige områder. Å gjenvinne balanse i økonomien har vært et viktig mål. Ved å sette tæring etter næring ønsker vi å gi administrativt og politisk nivå handlingsrom og mulighet for prioritering. Å kunne håndtere uforutsette hendelser innenfor en økonomisk ramme er selvsagt også viktig. Jeg vil i denne sammenhengen spesielt fremheve budsjettprosessen vi gjennomførte i 2020 som veldig god. Her opplever jeg at vi gjennom godt samspill mellom politikk og administrasjon, evnet å gjennomføre en åpen prosess med utgangspunkt i et felles kunnskapsgrunnlag. Dette satte oss i stand til å gjøre nødvendige grep med stor oppslutning og ble et viktig bidrag for å få oss tilbake på sporet økonomisk. Arbeidet med ulike tiltak og virksomhetsgjennomganger er omfattende, og fortsetter inn i 2021.

Ny administrativ organisering har også vært et viktig grep i 2020. Målet med dette har vært å styrke det strategiske fokuset i kommunen, samtidig som vi har sett behovet for å minske kontroll- og lederspennet. Å utvikle tettere relasjoner og samkjøre nivåene vil være et viktig fokus nå når nytt organisasjonskart er på plass.

Kvalitet i tjenestene og brukerfokus har stått høyt på agendaen i 2020. Både innen oppvekst og i pleie- og omsorg jobber vi nå med virksomhetsgjennomganger med fokus på kvalitet i tjenesten og større brukermedvirkning. Vi ser allerede positive effekter av veiledningsordningen kommunen har deltatt igjennom Utdanningsdirektoratet og det jobbes godt med utvikling i Sømnskolen. Utviklingsarbeidet innen pleie- og omsorg har også som mål å sikre våre brukere trygge tjenester og det best effektive omsorgsnivå. Samtidig er det viktig at vi forbereder oss på en demografisk utvikling som frem i tid vil gi flere eldre, og færre i yrkesaktiv alder i kommunen vår. Dette vil påvirke våre prioriteringer.

Brukerfokus og kvalitet i tjenesten har også vært i fokus når vi i 2020 har planlagt og rigget nytt felles servicekontor i kommunen. Ny barnehage i Vik og ny etterlenget brannstasjon i kommunen har vi brukt mye tid på å planlegge innen forsvarlige rammer. Dette er grep som vil heve kvalitet i tjenestene og bidra til å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø for våre tilsatte.

Landbruksnæringen er en viktig bærebjelke i Sømna samfunnet. Det er derfor både gledelig og viktig at det råder stor optimisme i næringen, og at Sømna-bøndene stadig befester sin posisjon og sikrer fremtiden gjennom offensiv satsning og nytenkning. Kommunen har fra sin side bidratt med å støtte opp under denne utviklingen gjennom effektiv forvaltning og god faglig veiledning. Det har fra kommunen sin side også vært jobbet tett med ulike aktører for å legge til rette for å realisere

planene om biogassfabrikk i Sømna. Dette vil være et viktig bidrag for å sikre en ny og spennende næring i Sømna, samtidig som det også er et riktig steg mot det grønne skiftet.

Helgeland rehabilitering har også blitt viet stort fokus i 2020. Behovet for å ta betydelige grep for å sikre økonomisk grunnlag for fortsatt drift, har vært uomtvistelig. Det er derfor gledelig at vi i lag med de ansatte har styrket driftsgrunnlaget gjennom avtaler med andre kommuner på Helgeland. I tillegg har kommunene respondert positivt på invitasjonen om deltakelse i et utviklingsprosjekt med mål om å utrede mulighetene for et felles spesialisert og tverrfaglig rehabiliteringstilbud for innbyggerne på Helgeland.

Folketallsutviklingen i Sømna var i 2020 hatt svakt positiv. Tilgang på attraktive boligtomter innenfor pendleravstand til et felles arbeidsmarked er viktig. I tillegg vil omdømmet vårt og kvalitet i tjenestene våre, være viktig for at vi skal kunne ønske nye innbyggere velkommen til Sømna i tiden fremover. Et variert kulturtilbud er også sentralt i denne sammenhengen. Både Sømna kommune og frivillige lag og organisasjoner kan være stolte av det flotte bidraget som blir gitt til bolyst i Sømna kommune.

I enhver organisasjon vil det alltid være behov for endringer og forbedringer. Så også i Sømna kommune. Det gode samspillet mellom alle politiske parti og kommunen har vært særs viktig, og gjort at vi for det meste har brukt energien på det som har skapt merverdi. Jeg vil også trekke frem de tillitsvalgte og vernetjenesten som har bidratt til konstruktiv dialog gjennom sitt arbeide. Dette har til sammen bidratt til et positivt omdømme for kommunen, som igjen har ført til at kommunen blir oppfattet som en attraktiv arbeidsgiver. Selv under en pandemi og gjennom omstilling, opplever jeg at det gjennom hele 2020 har blitt levert gode tjenester til Sømna sine innbyggere. Jeg vil derfor benytte anledningen til å takke tilsatte, tillitsvalgte, politikere og andre gode bidragsytere som gjør det attraktivt og godt å bo i kommunen vår. Gjennom utallige brukermøter og gjennom en effektiv forvaltning har dere alle bidratt til at kommunen også i 2020 har levd opp til visjonen vår; *Den grønne Helgelandskommunen som leverer.*

Kommunedirektør Arne Johansen

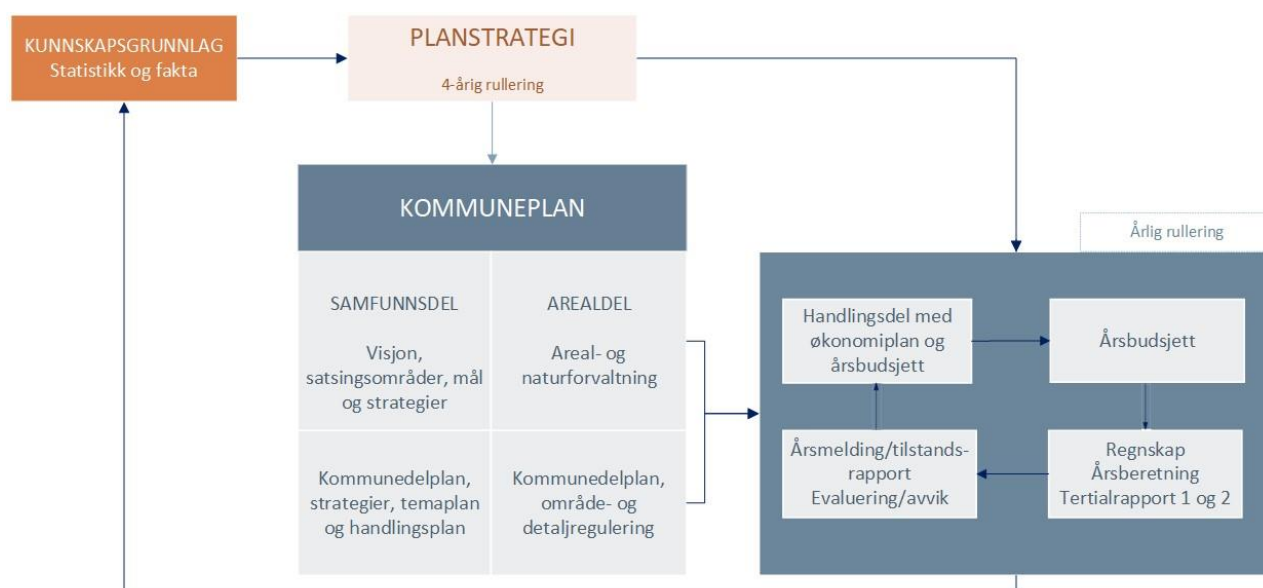
Sømna 22.4.2021

2 Tilstandsrapportens formål

Sømna kommunes tilstandsrapport er administrasjonens rapport til kommunestyret om ressursbruk og resultater i året som gikk. Tilstandsrapporten skal synliggjøre hvordan vedtatte mål og tiltak har blitt fulgt opp, og rapporten vil presentere et utvalg av små og store hendelser som samlet beskriver hvordan Sømna kommune har løst sine oppgaver som tjenesteprodusent og samfunnsutvikler i 2020.

Tilstandsrapporten inngår i Sømna kommunes plan- og styringssystem med årlig rullering.

Sømna kommunes plan- og styringssystem

Det er et mål at tilstandsrapporten synliggjør hvordan kommuneplandokumentene, kommunedelplaner og temaplaner samt kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan og årsbudsjett følges opp. På denne måten styrkes Sømna kommunes plan- og styringssystem, og muligheten for demokratisk styring og kontroll forbedres.

Tidligere årsmeldinger har gjentatt punkter fra kommunens årsberetning. Det ble derfor gjort et skille på dette fra 2018. Rapportering på likestilling, interkontroll og etikk kommer kun i årsberetningen. Innenfor økonomi er det kun hovedtallene som gjengis i tilstandsrapporten.

2.1 Tilstandsrapportens oppbygning

Tilstandsrapporten presenterer en kort gjennomgang av sentrale utviklingstendenser i Sømna-samfunnet i 2020 innenfor temaene befolkning, sysselsetting, folkehelse og bærekraft (kapittel 3).

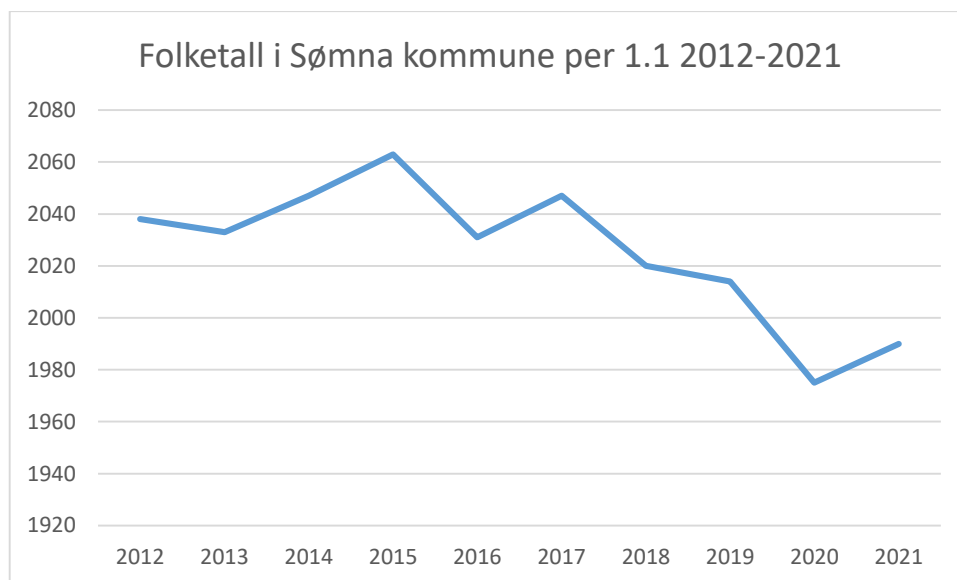
Deretter beskrives Sømna kommunes organisering både administrativt og politisk (kapittel 4) samt nøkkeltall for kommunen innenfor sykefravær og økonomi.

Hoveddelen av tilstandsrapporten er viet til en gjennomgang av områder, enheter og avdelingers rapportering på 2020 (kapittel 5). Her presenteres informasjon om antall ansatte, sykefravær, økonomi, nøkkeltall/måleindikatorer, årets resultater, oppfølgingen av politiske vedtak, eventuelle tilsyn og status for planprosesser med det mål å gi et overordnet innblikk i aktiviteten og graden av måloppnåelse i 2020.

3 Utviklingstrekk i Sømna-samfunnet

3.1 Befolkning

Ved utgangen av 2020 hadde Sømna kommune 1990 innbyggere. Det har vært en økning i folketallet i 2020 i Sømna kommune etter en lengre periode med nedgang.

Kilde: Statistisk sentralbyrå 2021: Befolkning, <https://www.ssb.no/statbank/table/07459/tableViewLayout1/>

Utviklingen i folketall påvirkes av fødselstall, dødstall, innvandring, utvandring og innenlandsk flytting og utflytting.

Fødte
2020

12 personer

Døde
2020

20 personer

Nettoflytting[□]
2020

22 personer

Kilde: Statistisk sentralbyrå 2021: Kommunefakta, <https://www.ssb.no/kommunefakta/somna>

Befolkning i Sømna med kvartalsvise endringer 2020

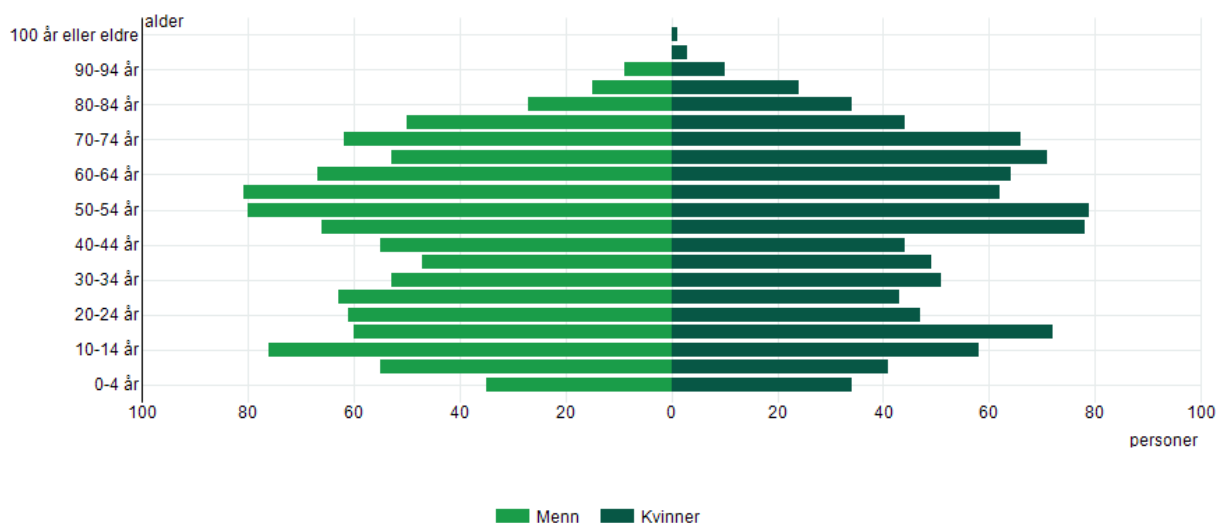
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	I alt 2020
Fødde	5	2	3	2	12
Døde	6	4	5	5	20
Fødselsoverskudd	-1	-2	-2	-3	-8
Innvandring	2	0	1	0	3
Utvandring	0	0	1	0	1
Innflytting, innenlandsk	23	37	31	17	108
Utflytting, innenlandsk	22	22	28	16	88

Statistisk sentralbyrå 2021: Befolkning, <https://www.ssb.no/statbank/table/01222/tableViewLayout1/>

I 2020 ble det født 12 barn i Sømna og 20 innbyggere døde. Innvandring og innflytting utgjorde i alt 111 personer, og utvandring og utflytting utgjorde i alt 89 personer i Sømna. Nettoinnflyttingen til Sømna var derfor på 22 personer i 2020.

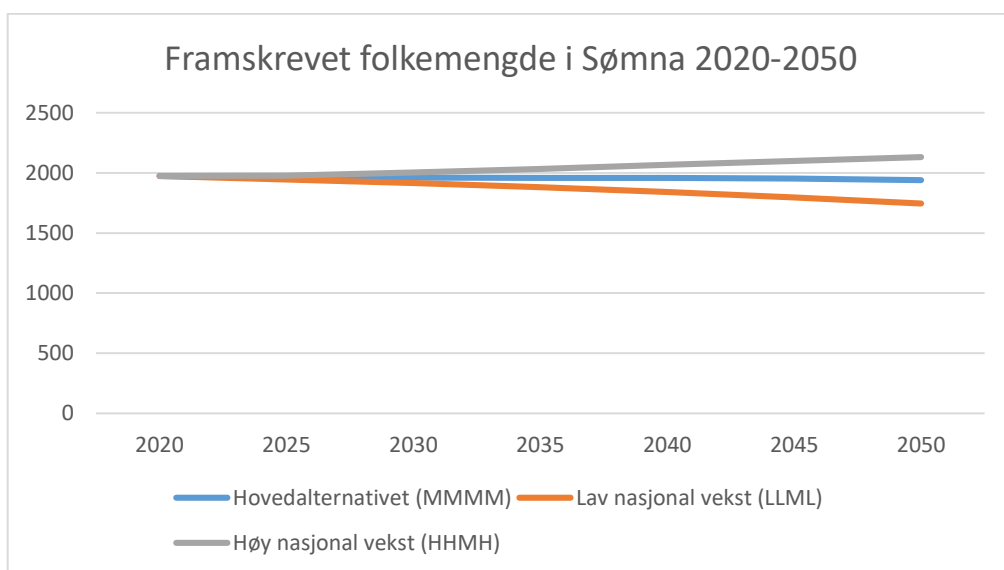
Det er flest innbyggere i Sømna i aldersgruppene 50-54 år, 45-49 år, 55-59 år, 10-14 år og 15-19 år.

Alderssammensetning ved utgangen av 2020

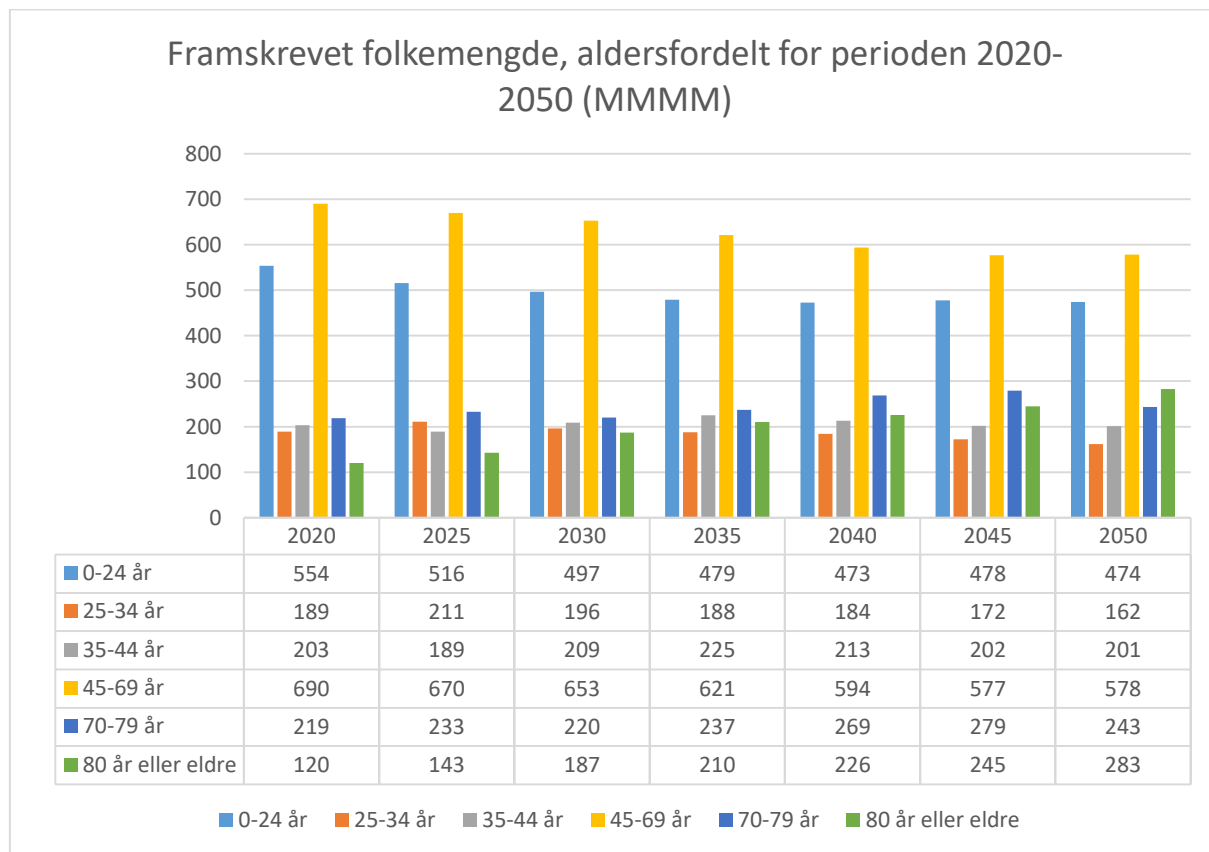
Kilde: Statistisk sentralbyrå 2021: Kommunefakta, <https://www.ssb.no/kommunefakta/somna>

I statistisk sentralbyrås befolkningsframskrivninger fra 2020 anslås det at Sømna mest sannsynlig vil oppleve befolkningsnedgang i årene som kommer. Både i hovedalternativet og i alternativet basert på lav nasjonal vekst vil Sømnas befolkning bli mindre. Legges det høy nasjonal vekst til grunn kan befolkningsutviklingen bli positiv for kommunen.

Kilde: Statistisk sentralbyrå 2021: Befolkning, <https://www.ssb.no/statbank/table/12882/tableViewLayout1/>

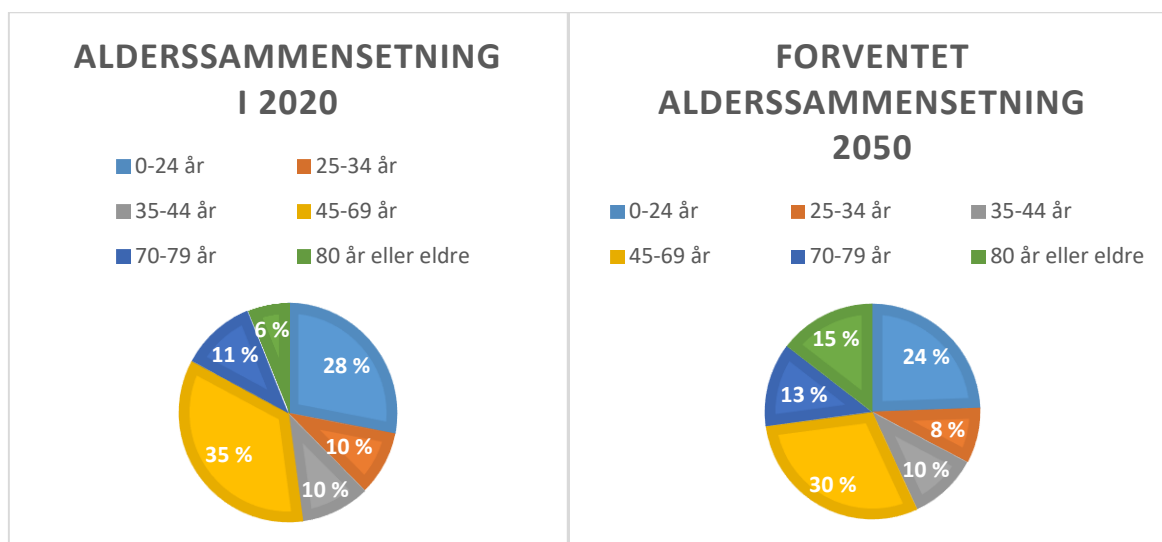
Ser man nærmere på hovedalternativets prognoser for alderssammensetningen i befolkningen er den overordnede tendensen at befolkningen er aldrende. Det er en forventet nedgang i samlet antall barn og unge i kommunen fra 554 personer i alderen 0-24 år i 2020 til 497 personer i samme aldersgruppe i 2030. Nedgangen forventes å fortsette frem mot 2050.

Kilde: SSB 2020: Befolkning, <https://www.ssb.no/statbank/table/12882/>

Frem mot 2025 forventes gruppen i alderen 25-34 år å øke noe, men vil etter hvert bli mindre. Det er et relativt stabilt nivå i antall innbyggere i alderen 35-44 år i perioden, men for gruppen i alderen 45-69 år er tendensen at den vil bli mindre i årene som kommer fra 690 personer i 2020 til 653 personer i 2030 og 578 personer i 2050. Gruppen på 80 år eller eldre vokser i perioden. I 2020 er det 120 innbyggere i Sømna på 80 år eller eldre. I 2030 forventes det 187 personer i samme aldersgruppe, og i 2050 forventes 283 personer på 80 år eller eldre. Også i gruppen fra 70-79 år er det som hovedtendens en betydelig vekst frem mot 2045. Deretter en forventet nedgang frem mot 2050.

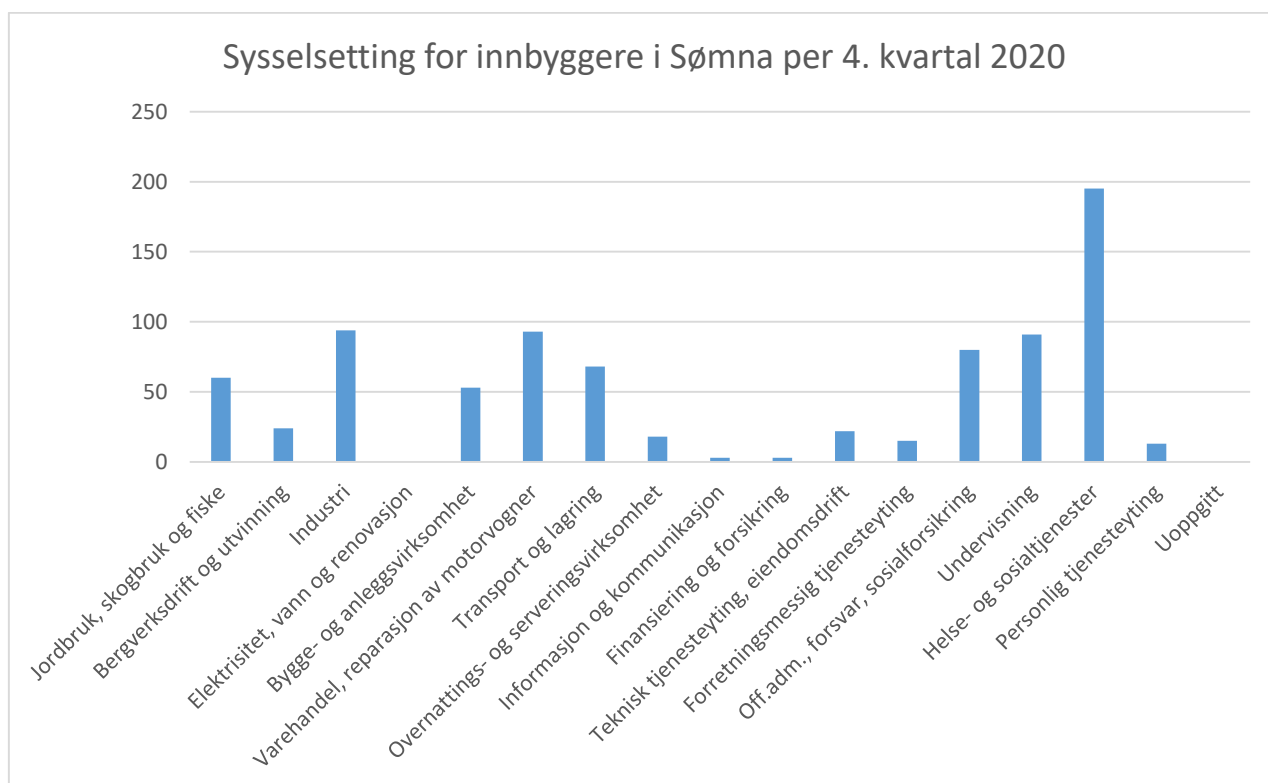
Som diagrammene under viser forventes andelen av innbyggere over 80 år å vokse fra 6 % i 2020 til 15 % i 2050 ifølge hovedalternativet i befolkningsframskrivingene.

Kilde: SSB 2020: Befolkning, <https://www.ssb.no/statbank/table/12882/>

3.2 Sysselsetting

Størstedelen av Sømna's befolkning var i 4. kvartal 2020 sysselsatt innenfor helse- og sosialtjenester. Andelen av innbyggere som er sysselsatt innenfor industri, varehandel og reparasjon av motorvogner, offentlig administrasjon, forsvar og sosialforskning samt undervisning er også store.

Statistisk sentralbyrå 2021: Sysselsetting, <https://www.ssb.no/statbank/table/12539/chartViewBar/>

En relativt stor andel av Sømna's yrkesaktive pendler til jobb i en annen kommune. Dette utgjorde i alt 318 personer i 2020. Sømna kommune har også betydelig pendling inn til jobb i kommunen. Dette utgjorde i 2020 201 personer.

Statistisk sentralbyrå 2021: kommune fakta, <https://www.ssb.no/kommunefakta/somna>

Som følge av koronapandemien har 2020 vært et krevende år for næringslivet i Norge. I tallene for antall arbeidssøkere ser man en betydelig økning i arbeidssøkere i mars 2020. Det er naturlig å anta at denne økningen har en sammenheng med nedstengingen av Norge i mars 2020. I løpet av sommeren og høsten 2020 falt antall arbeidssøkere igjen i Sømna.

Antall arbeidssøkere (alle arbeidssøkere) i Sømna 2020

2020	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Antall	26	31	92	92	80	57	46	40	38	29	31	30

Kilde: NAV 2021

Statistikk over antall helt ledige i Sømna kommune viser samme tendens med en klar økning i antall arbeidssøkere i mars og april og en bedring utover sommeren og høsten 2020.

Antall arbeidssøkere (helt ledige) i Sømna 2020

2020	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Antall	8	15	52	48	36	22	22	18	13	11	13	10

Kilde: NAV 2021

3.3 Folkehelse

Hvert år publiserer Folkehelseinstituttet folkehelsebarometer og fra 2020 også oppvekstprofil med en rekke indikatorer for helsetilstanden i alle kommuner i landet. Begge barometrene baserer seg på statistikk fra kommune helse statistikkbank, og kan gi en pekepinn på status på en rekke folkehelseparametere i 2020.

Sømna kommune har bedre resultat enn landsgjennomsnittet blant annet innenfor følgende:

- Luftkvalitet
- Trygghet i nærmiljø
- Tilfreds med treffsteder
- Andel som bor trangt
- Andel unge er med i en fritidsorganisasjon
- Andel med psykiske lidelser

- Andel med hjerte- og karsykdommer
- Andel med muskel- og skjelettsykdommer

Sømna kommune har dårligere resultat enn landsgjennomsnittet blant annet innenfor følgende:

- Andel med vedvarende lavinntekt
- Andel som mottar stønad til livsopphold
- Andel 17 åringer med overvekt eller fedme

Kilde: Folkehelseinstituttet 2021: [file:///C:/Users/limath/Downloads/Folkehelseprofil-2021-nb-1812-S%C3%B8mna%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/limath/Downloads/Folkehelseprofil-2021-nb-1812-S%C3%B8mna%20(1).pdf)

3.4 Bærekraft i Nordland

I forståelsen av bærekraftig utvikling legges det vekt på både sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. Hvert år utarbeides Indeks Nordland som beskriver utviklingstendenser innen en rekke ulike områder i Nordlandssamfunnet. Indeks Nordland 2020 oppsummerte fylkets status i forhold til de tre bærekraftsområdene. Hver av de tre områdene har blitt målt ved å benytte en rekke indikatorer. For hver enkelt indikator har Nordland fått en farge som indikerer om man ligger over eller under landsgjennomsnittet. Rød farge illustrerer at Nordland ligger under landsgjennomsnittet, grønn farge illustrerer bedre resultat enn landsgjennomsnittet. Tendensene som er trukket frem for Nordland vurderes også som relevante for Sømna samfunnet.

Sosial Bærekraft	Miljømessig bærekraft
Fattigdomsrisiko	Geografisk klimagassutslipp
Ulikhet i inntekt	Andel elbiler
Trangboddhet	Passasjerkilometer med buss per innbygger
Kvadratmeterpris enebolig	Nettoforbruk elkraft husholdninger
Kvadratmeterpris blokkleilighet	Husholdningsavfall per innbygger
Forventet levealder	Andel husholdningsavfall til gjenvinning
Legemeldt sykefravær	Vannkvalitet
Andel overvektige	Utslipp fosfor
Psykiske lidelser	Utslipp nitrogen
Andel med friske tenner	Omdisponering av dyrka mark
Andel med hjerte- og karsykdommer	Økonomisk bærekraft
Tilgang på rekreasjonsareal	Andel av befolkning som er i yrkesaktiv alder
Tilgang på naturterreng	Andel av befolkning som er sysselsatt
Drepte i trafikken	Andel unge uføre
Deltidsarbeid blant kvinner og menn	Andel med høyere utdanning
Farpermisjon	Andel med utdanning på fagskolenivå
Andel kvinner i kommunestyre	Frafall i videregående skole
Innvandrerens deltakelse i arbeidsliv	Resultater fra nasjonale prøver
Forskjell inntekt mellom innvandrere og andre	Andel av virksomheter med FoU
Valgdeltakelse, kommunestyrevalg	FoU-årsverk i næringslivet
Valgdeltakelse, stortingsvalg	Nyetablering av foretak
Anmeldte lovbrudd, alle typer	Bruttoprodukt per sysselsatt totalt
Anmeldte lovbrudd, vold og mishandling	Sentralitetsindeks

Kilde: Indeks Nordland 2020, <https://indeksnordland.no/indeks-nordland-2018/baerekraft/>

Nordland kommer dårligere ut enn landsgjennomsnittet på bærekraftig utvikling. Det er bare minimale endringer i verdiene på indikatorene fra 2019, og Nordland har store utfordringer med hensyn til miljømessig og økonomisk bærekraft. For sosial bærekraft ligger Nordland om lag på landsgjennomsnittet.

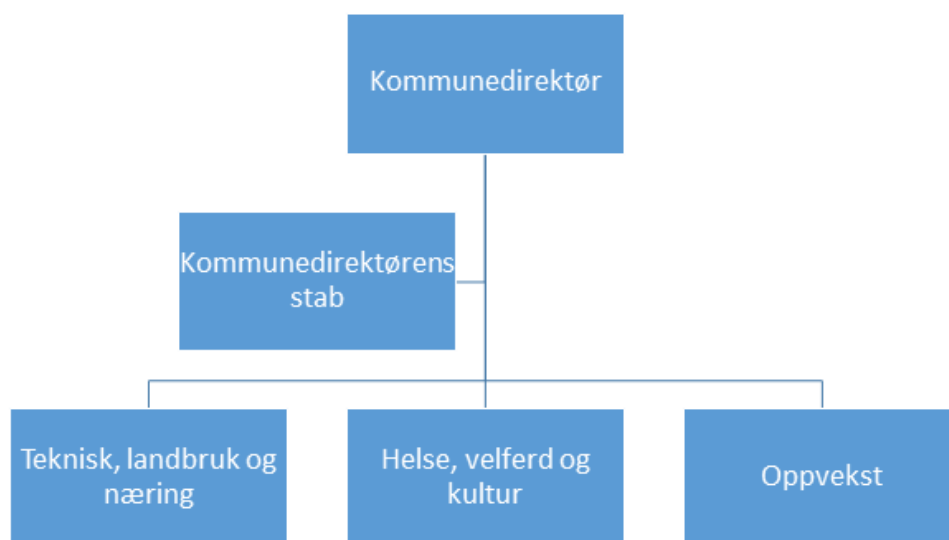
4 Organisasjon og styring

2020 har vært et år hvor kommunens organisasjon både politisk og administrativt har møtt nye utfordringer med håndteringen av korona-pandemien. Samtidig har 2020 vært et år med flere større omstillingsprosesser både med hensyn til organisering og budsjettarbeid.

4.1 Omorganisering 2020

I formannskapsmøte den 2. april 2020 orienterte kommunedirektøren om at han ønsket å igangsette en prosess for vurdering av kommunens organisering. Ansatte og tillitsvalgte ble involvert i prosessen og det ble avholdt flere ledermøter, dialogmøter med tillitsvalgte og hovedverneombud, personalmøter og møter med berørte ansatte. Dette gjorde det mulig å samle innspill til fremtidig organisering og forankre endringene bredt.

Kommunedirektøren foreslo etter denne prosessen endring fra 2-nivåmodell til 3-nivåmodell med tre områder i tillegg til stab. Under stab og hvert område er en rekke avdelinger og enheter organisert. Dette blir det tredje nivået i den nye organiseringen.

Kommunedirektørens mål var å oppnå følgende effekter av omorganiseringen:

- Fornuftig kontrollspenn
- Fornuftig lederspenn
- Strategisk fokus
- Brukerfokus
- Effektiv ressursbruk
- God dialog med tillitsvalgte på alle nivå
- Bedre samhandling
- Godt arbeidsmiljø

Samtidig ble det innført enhetlig ledelse som prinsipp, der det på alle nivå skal være en ansvarlig leder med ansvar for fag, økonomi og personal.

Med omorganiseringen ble blant annet kommunens ressurser innen samfunnsplanlegging, arealplanlegging, byggesak, oppmåling og miljøarbeid samlet i stabsavdelingen plan, miljø og utvikling. Avdeling miljø- og psykiatritjeneste ble flyttet fra pleie og omsorg og opprettet som egen enhet i bo- og miljøtjenesten, og kultur ble lagt under området helse, velferd og kultur. Videre ble kulturskolen lagt under oppvekstområdet, og det ble opprettet et servicetorg for å sikre "en vei inn" til Sømna kommune.

Omorganiseringen ble vedtatt i Sømna kommunestyre 25. juni 2020 og effektivisert 1. september 2020.

Tilstandsrapporten vil ta utgangspunkt i organiseringen ved utgangen av 2020 dvs. i 3-nivåmodellen som hadde virkning fra september 2020. Derfor vil man for noen enheter og avdelinger rapportere på resultater som er oppnådd under en annen enhet. Det gjelder eksempelvis for plan, miljø og utvikling, hvor størstedelen av årets tjenesteproduksjon har foregått dels i stab og dels på teknisk enhet. Også for rapporteringen fra kulturskolen vil den være å finne under oppvekst selv om kulturskolen tidligere var organisert under kultur og velferd. Budsjettene for 2020 fulgte gammel organisering ut året. Rapportering på økonomi kan derfor i noen tilfeller være krevende å strukturere etter ny organiseringen. Tilstandsrapporten vil synliggjøre dette.

4.2 Nøkkeltall for organisasjonen

Antall ansatte i hele kommunen fordelt på årsverk kvinner og menn, inkludert lærlinger

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn
194	166	62	46

Data pr 01.01.21

Alderssammensetningen av kommunens ansatte

Alder	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+
Antall ansatte	24	49	58	78	37

Data pr 20.04.21

Sykefravær

År	Totalt sykefravær %	Legemeldt fravær %	Egenmeldt fravær %
2020	7,27	5,03	2,24
2019	6,81	5,01	1,80
2018	7,04	5,44	1,60
2017	8,11	6,37	1,74
2016	7,03	5,38	1,65
2015	8,28	6,49	1,79
2014	6,08	4,52	1,56
2013	6,25	4,71	1,54

Sykefraværet totalt for hele kommunen som arbeidsplass for 2020 er 7,27 %. Dette er en oppgang fra 2019 på 0,46 prosentpoeng. Oppgangen skyldes i all hovedsak en økning i egenmeldt fravær. Økningen er forventet som følge av strengere krav til å holde seg hjemme ved luftveisplager i koronaåret 2020.

I 4. kvartal 2020 hadde Sømna kommune 5,3 % legemeldt fravær. Til sammenligning var landsgjennomsnittet for legemeldt fravær 5,5 % for samme kvartal. I Nordland var gjennomsnittet 6,0 %. Sømna kommune ligger også under gjennomsnittene for legemeldt fravær i Brønnøy, Vega og Vevelstad.

Legemeldt fravær for 4. kvartal 2020

Legemeldt hele landet	5,5 %
Legemeldt Nordland	6,0 %
Legemeldt Sømna	5,3 %
Legemeldt Brønnøy	7,3 %
Legemeldt Vega	8,3 %
Legemeldt Bindal	4,5 %
Legemeldt Vevelstad	7,4 %

Bruken av gradert sykemelding er høyere i Sømna enn i Nordland og Norge som helhet.

Gradert sykemelding Sømna	31,5 %
Gradert sykemelding Nordland	26,1 %
Gradert hele landet	22,4 %

4.3 Økonomi

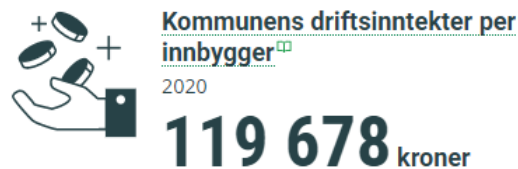
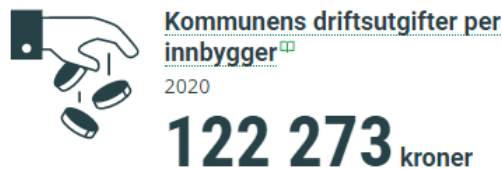
Regnskap 2020

	2020	2019	2018	2017
Resultat investering (kroner)	0	0	0	0
Netto driftsresultat (kroner)	-1 598 501	-4 528 435	8 231 200	4 619 184
Netto driftsresultat av driftsinntekter (%)	-0,69 %	-1,99 %	3,53 %	2,26 %
Endring i lånegjeld (kroner)	10 056 624	-6 162 790	961 854	-8 520 458

Driftsregnskap

Sømna kommune fikk i 2020 et netto negativt driftsresultat (driftsinntekter minus driftsutgifter og renter og avdrag) på 1.598.501 kr. Dette utgjør -0,69 % av driftsinntektene, som er under normtallet (1,75 %). Selv om dette er langt bedre enn opprinnelig budsjett som ble vedtatt med et negativt driftsresultat på 7.766.595, er det ingen grunn til å være fornøyd med resultatet. Det er helt avgjørende at Sømna kommune lykkes med de endringsprosessene som er startet for at man skal få

en bærekraftig kommuneøkonomi over tid, og for at vi fortsatt skal kunne klare å levere gode tjenester til våre innbyggere.

Kilde: Statistisk sentralbyrå 2021: Kommunefakta, <https://www.ssb.no/kommunefakta/somna>

Den største faktoren som påvirket regnskapet i positiv retning var pensjonsutgiftene. Utgiftene til KLP og SPK ble for hele organisasjonen 7.114.104 kr lavere enn budsjettet. Dette er en faktor som i stor grad ligger utenfor vår kontroll, og korrigerer man resultatet for dette man endt opp med et negativt netto driftsresultat på i overkant av 8.700.000 kr.

Investeringsregnskap

Investeringsregnskapet for 2020 er gjort opp i balanse. Investeringene i anleggsmidler har i 2020 vært 21.100.000 kr. Det har i 2020 vært kjørt en rekke prosjekter og de største prosjektene kostnadmessig har vært:

- Nytt høydebasseng i Vassbotn: 9.360.000
- Buskhammarn: 2.400.000
- Ny barnehage Vik: 2.300.000
- Asfalt til Bjøru: 1.550.000

I tillegg er det gjennomført en rekke mindre prosjekter innenfor investeringsregnskapet.

Lånegjeld

I 2020 har vi betalt følgende avdrag i drift	8.804.477
I 2020 har vi betalt følgende avdrag i investering	6.488.929
Sum avdrag	15.293.376
Låneopptak 2020	25.350.000
Netto økning i lånegjeld	10.056.623

Beregnet minimumsavdrag for Sømna kommune var i 2020 6.310.954 kr (driftsregnskap). Sømna kommune ligger for regnskapsåret 2020 2.493.523 over minimumsavdraget.

Kommentar fond

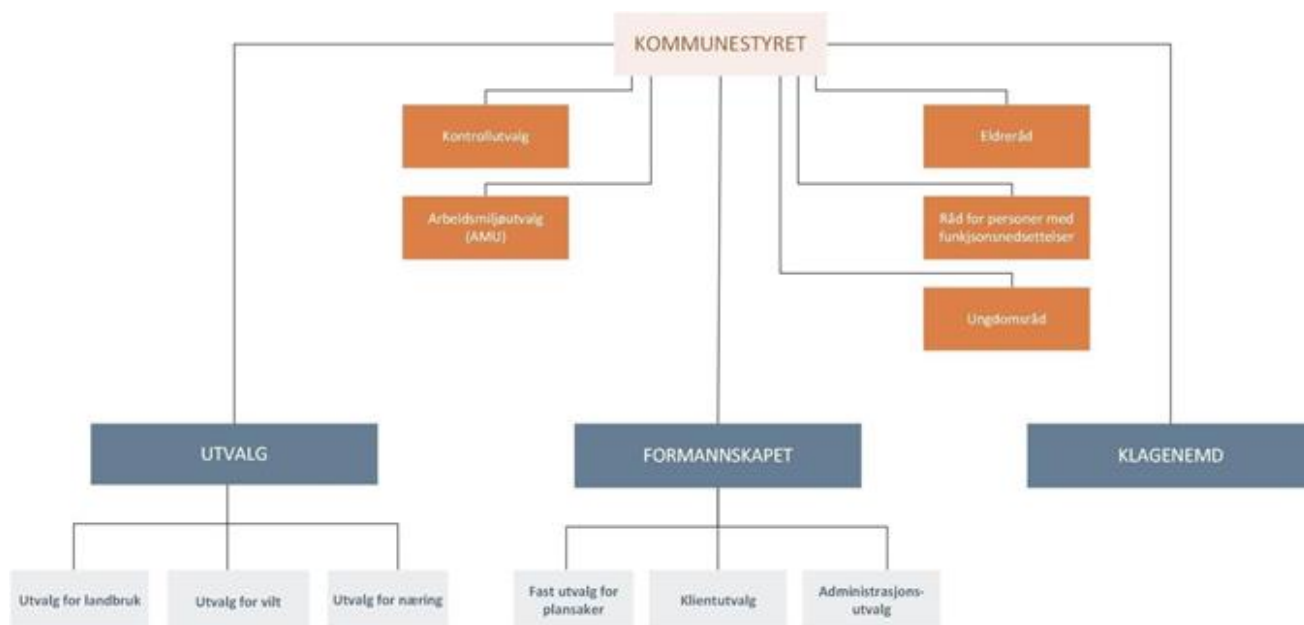
	Beholdning 01.01.20	Beholdning 31.12.20
Disposisjonsfond	26.661.277	36.305.390
Bundne driftsfond	9.300.477	12.269.673
Ubundne investeringsfond	-	-
Bundne investeringsfond	7.735.816	176.366
Sum	43.697.570	48.751.430

Bundet investeringsfond på 6.690.865,83 ble omklassifisert til bundet driftsfond i 2020. Dette var tilskudd til bredbånd som ble satt av på investering da pengene ble mottatt. Utgiftene skal føres i drift.

- Sømna kommune har i 2020 økt sine avsetninger med 5.053.860 kr
- Disposisjonsfond har økt med 9.644.113 kr og bundne fond med 2.969.196 kr
- Normen for disposisjonsfond sier at denne bør være på 10 % av driftsinntektene.
- Disposisjonsfondene til Sømna kommune er ved utgangen av året på 15,60 % av driftsinntektene.

4.4. Politiske råd og utvalg

Sømna kommunes politiske styringsstruktur ser slik ut:

Mandatfordeling i kommunestyret etter kommunestyrevalget 2019	
1. Hans Gunnar Holand	Senterpartiet
2. Liv Marit H. Reitan	Senterpartiet
3. Andrine S. Oppegård	Arbeiderpartiet
4. Gunder Strømberg	Tverrpolitisk liste
5. Roy Helge Dahle	Senterpartiet
6. Marthe-Amalie Dahle	Senterpartiet
7. Anette Einarsen	Arbeiderpartiet

8. Hilde Wågan Olsen	Senterpartiet
9. Jan Inge Tjøsvoll	Tverrpolitisk liste
10. Bjørn Torstein Arnes	Senterpartiet
11. Viktor Stein	Rødt
12. Merethe Sund	Arbeiderpartiet
13. Wenche Fjerdingsøy	Senterpartiet
14. Kim Andre Mørk	Senterpartiet
15. Wenche S. Knygh	Tverrpolitisk liste
16. Asbjørn Berg	Høyre
17. Leif Edvardsen	Senterpartiet

Formannskap etter valg 2019

Hans Gunnar Holand SP, ordfører

Liv Marit H. Reitan SP, varaordfører

Andrine S. Oppegaard, AP

Roy Helge Dahle, SP

Gunder Strømberg, TVPL

Utvalg for landbruk og valg for vilt etter valg 2019

Håvard Knygh, Sømna bondelag, leder

Roy Helge Dahle, Sømna bondelag, nestleder

Leif Edvardsen, SP kun valg for landbruk

Margith Moen, SP, kun valg for vilt

Merethe Sund, AP

Marie Vevelstad, Sømna Bondelag

Bjørn Åge Nilsen, Sømna JFF, kun valg for vilt

Utvalg for næring etter valg 2019

Hans Gunnar Holand, SP, leder

Hilde Wågan Olsen, SP, nestleder

Jan Inge Tjøsvoll, TVPL,

Jan Kolsvik, Sømna bondelag

Hans Ivar Slåttøy, representant fra næringslivet

Klagenemnda etter valg 2019

Bjørn Torstein Arnes, SP, leder

Erik Sund, AP, nestleder

Norun Arnes, SP

Viktor Stein, R
Erna Wågan, TVPL

Kontrollutvalget etter valg 2019
Anette Einarsen, AP, leder
Dag Erling Bjøru, TVPL, nestleder
Kim Andre Mørk, SP
Elaine Nygård Lande, SP
Tor Erik Sund, SP

Eldreråd etter valg 2019
Edmund Dahle, fra organisasjoner, leder
Astrid Eldorsen, fra organisasjoner, nestleder
Gunnhild Dahle Hansen, fra organisasjoner
Leif Edvardsen, kommunalt oppnevnt
Hilda Wågan, kommunalt oppnevnt

Eldrerådet har oppnevnt et brukerråd som nå består av Astrid Eldorsen og Gunnhild D. Hansen.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Leif Edvardsen, kommunalt oppnevnt, leder
Gunn Sissel Fredriksen, fra organisasjoner, nestleder
Erna Wågan, kommunalt oppnevnt
Anne S. Kvaløy, fra organisasjoner
Evelyn Tausvik, fra organisasjoner

I september 2020 gjennomførte avtroppende ungdomsråd skriftlig valg til ungdomsrådet på tre skoler: Ett for alle elever på ungdomsskolen, ett for Sømna-elever tilhørende Brønnøysund videregående skole og ett for Sømna-elever tilhørende Havbruksakademiet på Toft.

Ungdomsråd før valg høsten 2020	Ungdomsråd etter valg høsten 2020
Sunniva Barlien, leder	Anna Reinfjord, leder
Hanne Sund Einvik, nestleder	Hanne Einvik, nestleder
Jonas Dahle, sekretær	Jonas Dahle
Håvard Barlien	August Reinfjord
Preben Flostrand	Håvard Barlien
Karna Buvik	Martine Hauan, sekretær
August Reinfjord	Frida Solli Olsen
Anna Reinfjord	Jens Arnes

De faste medlemmene er valgt slik at de lokale vedtektenes krav til alderssammensetning og kommunelovens krav til kjønnsbalanse er ivaretatt. Valget ble godkjent i Sømna kommunestyre, sak 63/20.

Som varamedlemmer ble følgende valgt: Karna Buvik, Oda Baustad, Johannes Hamre, Tage Buvik, Mats Holand og Sivert Westerberg.

Politisk aktivitet i 2020

Utvalg	Antall møter	Politiske saker
Kommunestyret	7	90
Formannskapet	11	109
Utvalg for næring	6	27
Klagenemnda	0	0
Valgstyret	0	0
Utvalg for landbruk	8	100
Utvalg for vilt	1	8
Eldreråd	6	31
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	6	21
Ungdomsråd	5	Ca. 3

5 Kommunen som samfunnsaktør - drift, utvikling og måloppnåelse

Kommunen har et stort ansvar for å bidra til samfunnsutviklingen både innenfor areal- og samfunnsplanlegging, næringsutvikling, stedsutvikling, demokratiutvikling, omdømmebygging og i utviklingen av det viktige kommunale tjenestetilbudet. Det er stor bredde i kommunens oppgaveportefølje og ambisjonene er høye både i administrasjonen og i det politiske miljøet. Visjonen "Sømna - den grønne Helgelandskommunen som leverer" forplikter.

Kommuneplanens samfunnsdel for Sømna kommune ble vedtatt i 2017 og er et sentralt overordnet styringsverktøy med mål og strategier for utviklingen av Sømna samfunnet frem mot 2029. Samfunnsdelen inneholder tre overordnede mål med tilhørende strategier.

De tre målene er:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn
- Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Ambisjonene for oppfølgingen av disse målene konkretiseres hvert år i kommuneplanens handlingsdel som inngår som en del av kommunen økonomiplan med årsbudsjett. Kommuneplanens handlingsdel for 2020-2023 ble vedtatt i Sømna kommunestyre 19.12.2019 og konkretiserer en rekke prioriteringer i planperioden.

Oppfølgingen av disse prioriteringene er blant annet beskrevet i dette kapitlet.

I kommuneplanens handlingsdel for 2020 er FNs bærekraftsmål nevnt som det politiske hovedsporet i kommunens areal- og samfunnsplanlegging.

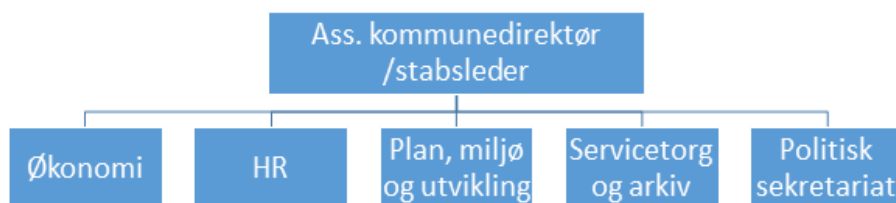
I 2020 har Sømna kommune fortsatt arbeidet med å ta større eierskap til bærekraftmålene i både planstrategi 2020-2023 og handlingsdel 2021-2024 og konkretisert hvilke bærekraftsmål som følges opp i planarbeidet. Sømna kommune har i sitt arbeid med bærekraftmålene har et sterkt tverrfaglig fokus, og viktigst av alle er derfor bærekraftsmål nr. 17: Samarbeid om å nå målene.

Det er viktig å påpeke at 2020 ble et veldig annerledes år enn forventet. Koronapandemien har for Sømna kommune betydd at store ressurser har blitt brukt på testing, smittesporing og vaksinerings i helsetjenesten, at de ansatte innenfor pleie og omsorg har måttet jobbe under strenge smitteverntiltak og besøkskontroll, at oppvekstsektoren raskt har måttet omstille seg mellom tiltaksnivå og at skolen i flere perioder har måttet forberede og gjennomføre digital hjemmeundervisning. Kommunehuset har i store deler av året vært stengt for besøkende, og ansatte har i perioder måttet jobbe fra hjemmekontor. Kommunens kriseledelse har hatt hyppige møter og fortløpende vurdert behovet for lokale tiltak og anbefalinger og kommunisert dette til kommunens innbyggere via kommunens hjemmeside og facebookside. I mars 2020 ble økt bistand til næringslivet et kommunalt strakstiltak for å hjelpe næringsaktørene med å håndtere den nye koronahverdagen.

Ressursbruken knyttet til pandemien og utfordringene som endringene i smitteverntiltak har gitt for tjenesteproduksjonen har gjort at 2020 har vært året hvor noen oppgaver og tiltak har måttet utsettes. Tilstandsrapporteringen bør leses med dette som premiss.

5.1 Kommunedirektørens stab

Som følge av omorganiseringsprosessen ble det fra 1. september 2020 ansatt stabsleder med overordnet ansvar for økonomi, HR, plan/miljø/utvikling, servicetorg/arkiv og politisk sekretariat. Stabsleder er også leder av økonomiavdelingen. Kommunedirektørens stab er organisert slik:

5.1.1 Økonomi

Om enheten

Økonomi er en stabsavdeling som driver støttefunksjoner for alle enheter i kommunen innenfor økonomiområdet.

Sentrale oppgaver:

- Kommuneregnskap
- Budsjett
- Lønn
- Finans
- Startlån
- Kommunale avgifter

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
3	3	1	1	Ingen endring	Administrasjon	

Sykefravær

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Økonomi

	Rev. budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik %
Økonomi	3.309.783	2.793.063	516.720	15,6

Mindreforbruket er i all hovedsak knyttet til lavere lønnsutgifter enn budsjettet. Lavere pensjonsutgifter samt at økonomisjefen var konstituert som kommunedirektør 2 måneder av året påvirker resultatet positivt. Gebyrinntektene ble også noe høyere enn budsjettet.

Resultater

Regnskap og årsberetning for 2019 avlagt innen fristen 15.02.20.

Status planprosesser

Økonomiplan med tilhørende handlingsdel ble utarbeidet for perioden 2021-2024 i henhold til gjeldende regelverk. Denne planen rulleres årlig.

5.1.2 HR

Om enheten

HR er en stabsavdeling som driver støttefunksjoner for alle enheter i kommunen innenfor HR-området.

Sentrale oppgaver:

- Utvikle, utarbeide og revidere planverk, prosedyrer, rutiner og lignende innenfor HR-området
- Utviklingen av overordnet HMS-system
- Ha gode systemer for å ivareta personalområdet
- Utvikle og vedlikeholde maler innen personalområdet
- Oppfølging av personalsaker
- Bistå i endringsprosesser og organisasjonsutvikling
- Kurs og opplæring
- Tilsetting
- Sekretær og saksbehandler for administrasjonsutvalg og arbeidsmiljøutvalg
- Samarbeids- og drøftingsmøter med arbeidslivsorganisasjonene
- Lokale forhandlinger

Leder for HR skal dessuten være en pådriver i arbeidet med personvernforordningen (GDPR), samt gjennomføre opplæring og være kontaktperson opp mot personvernombudet.

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
1,5	1			50% stilling har vært vakant deler av året.	Administrasjon	

Sykefravær

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Økonomi

	Rev. budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik %
HR	2.226.975	1.680.594	546.380	24,5

Mindreforbruket er i all hovedsak knyttet til lavere lønnsutgifter enn budsjettet. Lavere pensjonsutgifter samt at en 50 % stilling har stått vakant store deler av året påvirker resultatet positivt.

Resultater

- Seminar og opplæring i forhold til GDPR i regi av personvernombudet
- HR-nettverkssamling i Mosjøen
- Informasjonsmøte i regi av NAV arbeidslivssenter
- Kurs bruk av sosiale medier
- KLP-dag. Gjennomført på Teams pga pandemien.
- Felles skolering i HA
- Lokale forhandlinger for ansatte i kapittel 3 og 5
- Prosjekt servicetorg – arbeidsgruppe
- Omdisponering av personell i forhold til pandemien
- Virksomhetsoverdragelse NAV
- Oppfølging og dialog med enhetene - sykefravær og personal
- Stillingsbeskrivelser
- Inntak av lærlinger
- Ny organisering – deltatt i arbeidsgruppe
- Revidert permisjonsreglement og telefonreglement

Oppfølging av vedtak

- Overordnet kompetanse og rekrutteringsplan er utarbeidet og legges frem for politisk behandling i mai.
- Plan for HMS arbeidet er utarbeidet men ikke behandlet i AMU.

Status planprosesser

Se over.

Tilsyn

Det har ikke vært gjennomført tilsyn på HR området i 2020.

5.1.3 Plan, miljø og utvikling

Om enheten

Plan, miljø og utvikling er en nyopprettet stabsavdeling med arbeidsfelt innenfor et bredt spekter av oppgaver, for det meste av forvaltningsmessig karakter.

Sentrale oppgaver:

- Kommuneplanarbeid (kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens arealdel, kommuneplanens handlingsdel og kommunal planstrategi)
- Utarbeidelse av tilstandsrapport
- Arealplanarbeid
- Behandling av bygge- og delingssaker
- Kart og oppmåling
- Overordnede strategiske miljøoppgaver knyttet til regionalt klimanettverk og vannforvaltning
- Strategisk trafiksikkerhetsarbeid
- Koordinatoransvar for folkehelsearbeidet i kommunen.

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
3	2,1	0	0	Avdelingen er nyopprettet med overflytting av ressurser fra teknisk i tillegg til eksisterende fagleder for plan og utvikling	Administrasjon	

Sykefravær:

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Økonomi:

Plan, miljø og utvikling hadde ikke eget regnskap i 2020. Planoppgavene er regnskapsført på teknisk og folkehelseoppgavene på rådmannens område.

Nøkkeltall og måleindikatorer

Indikator	2018	2019	2020
Byggesøknader i alt behandlet (antall)	53	38	42
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	33	30	22
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	13	12	13

Resultater

Innenfor kommuneplanarbeid har avdelingen i 2020 utarbeidet følgende dokumenter:

- Planstrategi 2020-2023 med tilhørende kunnskapsgrunnlag «Styrker og utfordringer i Sømna kommune 2020». Planstrategien ble blant annet utarbeidet på bakgrunn av temamøte i Sømna kommunestyre 3. september 2020 med drøfting styrker, svakheter og muligheter i Sømna samfunnet. Planstrategien ble vedtatt i Sømna kommunestyre i desember 2020 (sak 95/20).
- Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2021-2023 med årsbudsjett. Handlingsdelen ble vedtatt i Sømna kommunestyre i desember 2020 (sak 95/20)

Fra temamøte i Sømna kommunestyre 3. september 2020. Foto: Marianne Vedal Grøttheim

En revidering av kommuneplanens arealdel har over flere år vært en viktig planoppgave i Sømna kommune. Plan, miljø og utvikling overtok høsten 2020 ansvaret for dette planarbeidet, men har ikke hatt tilstrekkelige ressurser til å sikre ønsket fremdrift i arbeidet. Oppgaven vil få prioritet i 2021 og økt ekstern bistand vurderes.

Det er i 2020 behandlet 42 byggesaker, hvorav 12 ble behandlet politisk og 30 ble behandlet delegert. Fire søknader om dispensasjon i byggesaker ble sendt på høring. Sakene fordeler seg slik:

Type	Antall
Bruksendring	4
Fritidsbolig	1
Barnehage	1
Tilbygg	9
Vinterhage	3
Utslippstillatelse	4
Garasje	2
Riving av bygg	4
Diverse andre kategorier	12

Det er dessuten behandlet 18 fradelingssaker, hvorav 16 saker ble behandlet delegert og 2 saker ble politisk behandlet. To søknader om dispensasjon i fradelingssaker i 100-meters beltet til sjø ble sendt på høring. Sakene fordeler seg slik:

Type	Antall
Fradeling av naust	5
Fradeling til bolig	5
Fradeling til næring/landbruksareal etc.	5
Grensejustering	1
Arealoverføring	2
Sammenslåing av eiendommer (disse tas ikke som delegert vedtak, men det sendes ut informasjon i etterkant)	5

Det er gjennomført 17 oppmålingsforretninger. Disse fordeler seg slik:

Type	Antall
Naust	3
Bolig	7
Næring/landbruksareal	3
Grensejustering	2
Arealoverføring	2

Årsaken til at fradelinger og oppmålinger ikke har lik sum, er at noen av oppmålingene ble saksbehandlet i 2019 og utført i 2020, samt at de siste fradelingene i 2020 er ikke oppmålt enda. I tillegg har det vært mye innmålinger, oppmålinger og utsett i forbindelsen med utvidelsen av Buskhammeren boligfelt, i tillegg til noe påvisninger av hvor den kommunale vannlinja ligger i forbindelse med aktivitet på eiendommer til private.

Det har vært jobbet med et kunnskapsgrunnlag i nettverk for klima- og miljø på Sør-Helgeland. Kunnskapsgrunnlaget har blitt tatt i bruk i forbindelse med utarbeidelsen av Sømna kommunes samlede kunnskapsgrunnlag «Styrker og utfordringer i Sømna kommune 2020». Aktiviteten i nettverket har vært liten som følge av korona-nedstengningen i landet.

Ansvar for oppfølging av vannforskriften er plassert på plan, miljø og utvikling, og avdelingen har i samarbeid med landbrukskontoret innledet arbeidet med å få oversikt over tilstanden på vannforekomstene i kommunen, og effekten av eksisterende tiltak og behov for nye. Dette skjer i samarbeid med regional vannområdekoordinator.

I 2020 ble trafiksikkerhetsplan for 2020-2023 utarbeidet og vedtatt i Sømna kommunestyre (sak 63/20). Planen gir tydelige føringer for trafiksikkerhetsarbeidet i kommunen, og oppfølgingsansvaret er konkretisert. Trafiksikkerhetsplanen følges kontinuerlig opp i kommunens strategiske ledergruppe.

Det ble i 2020 jobbet med revidering av ROS-analyse for Sømna kommune. ROS-analysen ferdigstilles i 2021. Det ble også i 2020 utarbeidet en kontinuitetsplan for pandemi. Det er en administrativ plan hvor det planlegges for opprettholdelsen av kommunale funksjoner også under en pandemi.

Sømna kommunes folkehelsearbeid handler blant annet om å sikre oversikt over helsetilstanden i kommunen (dette er konkretisert i kunnskapsgrunnlaget «Styrker og utfordringer i Sømna kommune 2020») og oppfølging av samarbeidsavtalen med Nordland fylkeskommune, herunder forvaltning av tilskuddet til folkehelsearbeidet i kommunen. Kommunen får årlig tilskudd på ca. 200.000 kr for å ha ansatt folkehelsekoordinator og for å jobbe med å nå målene i samarbeidsavtalen. Tilskuddet ble i 2020 dels brukt til lønnstilskudd til folkehelsekoordinator (100.000 kr) og dels til konkrete folkehelse tiltak i kommunen innenfor temaene helsefremmende barnehager og skoler, musikk og helse og etablering av frisklivssentral.

Som følge av koronapandemien er en rekke planlagte tiltak ikke gjennomført i 2020, men er utsatt til 2021. I 2020 ble følgende tiltak gjennomført som planlagt:

- Kurs om bruk av nærmaturen i barnehagehverdagen for Berg og Vik barnehager
- Innkjøp av utstyr til bruk i naturen til Berg og Vik barnehager
- Innkjøp av utstyr til helsefremmende aktiviteter i skolen
- Inspirasjonskurs for ungdomsskoleelever om sunn mat
- Kurs for ansatte på Berg skole med fokus på klasseledelse, voksenrollen og adferd
- Kurs i depresjonsmestring for frisklivs koordinator

7.-13. september 2020 ble folkehelseuka gjennomført i Sømna kommune. Årets program var tilpasset gjeldende smitteverntiltak og inneholdt noen fysiske arrangementer samt en rekke webinarer.

Fra guidet tur med Trollfjell friluftsråd og geopark til Stein jettegryter under folkehelseuka 2020. Foto: Trollfjell friluftsråd

Gjennom folkehelseprosjektet «robust oppvekst» (2019-2023) har det i 2020 blant annet blitt gjennomført følgende:

- Helsesykepleier har fullført videreutdanning i kognitiv atferdsterapi
- Ungdommer i elevrådet har fått opplæring av verktøy for medvirkning av «Med ungdom i fokus». Eksisterende forebyggende tiltak for barn og unges psykiske helse i barnehage og skole er evaluert og det er besluttet videreføring eller avklart behov for nye tiltak
- Kompetanseheving på ansatte i barnehage og skole på barns psykiske helse og å snakke med barn om vanskelige ting, «snakkemedbarn.no» fra RVTS
- Ansatte i kommunen har deltatt i KS sitt utviklingsprosjekt om tjenesteinnovasjon og opplæring i utenfor-regnskapet

Oppfølging av vedtak

- Sømna kommunestyre vedtok i sak 26/20 å igangsette arbeidet med temaplan for vold og overgrep. Planarbeidet er godt i gang og forventes avsluttet høsten 2021.

Status planprosesser

- Planstrategi 2020-2023 med tilhørende kunnskapsgrunnlag «Styrker og utfordringer i Sømna kommune 2020» ble vedtatt i Sømna kommunestyre i desember 2020 (sak 82/20).
- Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2021-2023 med årsbudsjett ble vedtatt i Sømna kommunestyre i desember 2020 (sak 95/20).
- Trafikksikkerhetsplan for 2020-2023 ble vedtatt i Sømna kommunestyre i oktober 2020 (sak 63/20).
- Revidering av kommuneplanens arealdel pågår. Arbeidet har i all hovedsak ligget stille i 2020 dog med noen framdrift knyttet til kartlegging av funksjonell strandsone.
- Utarbeidelse av temaplan forebygging av vold og overgrep er under arbeid og forventes ferdigstilt i 2021.

Tilsyn

Det er ikke gjennomført tilsyn av forum for miljørettet helsevern i 2020, bortsett fra lekeplasskontroller som er utført i henhold til plan.

5.1.4 Servicetorg, arkiv og politisk sekretariat

Om enheten

Servisetorg, arkiv og politisk sekretariat er en nyopprettet stabsavdeling som følge av kommunens omorganisering i 2020 og denne avdelingen skal ivareta Sømna kommune sine førstelinjetjenester, og man ønsker å skape "en dør inn" til Sømna kommune gjennom etableringen. Avdelingen skal være en støttefunksjon til alle kommunens enheter.

Sentrale arbeidsoppgaver:

- Drifte Sømna kommune sitt kundemottak fysisk, per telefon og per epost
- Håndtering av inngående og utgående post
- Ivareta kommunens arkivansvar
- Lage innkallinger og protokoller til politiske utvalg

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
3	3	0	0	Avdelingen er styrket med arkivleder. Resterende ressurser er omdisponert fra andre avdelinger	Administrasjon	

Sykefravær

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Resultater

Som følge av tilsettingsprosesser startet ikke avdelingen opp arbeidet før i 2021.

Tilsyn

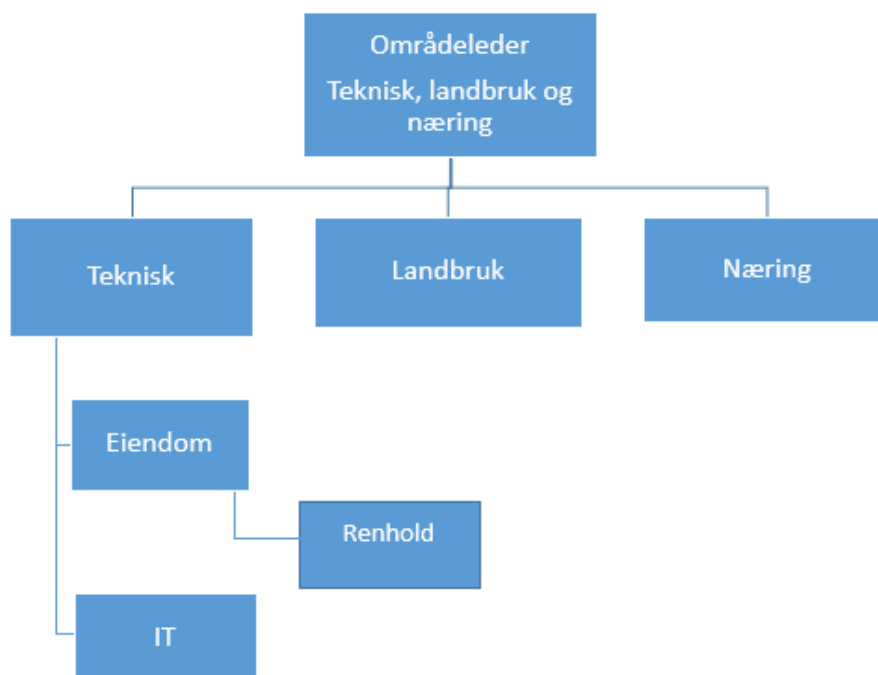
Sømna kommune hadde i 2020 tilsyn fra arkivverket samt en forvaltningsrevisjon på saksbehandling og dokument sikkerhet. Tilsynet avdekket noen mangler, hvor manglende arkivplan er det vesentligste avviket.

Kommunen er godt i gang med arbeidet med arkivplan, og denne skal etter planen være ferdig i løpet av 2021.

5.2 Teknisk, landbruk og næring

Etter omorganiseringsprosessen ble det fra 1. september 2020 ansatt områdeleder med ansvar for teknisk, landbruk og næring. Teknisk og eiendom består fortsatt som en enhet, mens landbruk og næring er splittet opp til hver sine enheter. Områdeleder har også enhetsansvar for næring. Oppmåling og byggesak ble flyttet fra teknisk og over til Plan, utvikling og miljø som ligger under stabsfunksjonen.

Teknisk, landbruk og næring er organisert slik:

5.2.1 Teknisk

Om enheten

Teknisk drift og eiendom har som målsetting å utføre tilfredsstillende tjenester til brukere og kunder på en best mulig måte. Kjerneoppgavene har også i 2020 vært å sikre fremkommelige og trygge veier, drifte og sikre en pålitelig vannforsyning, miljøriktige og gode avfalls løsninger, samt å vedlikeholde kommunale bygninger. Enheten har sektorovergripende ansvar først og fremst hva angår forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg og kommunal eiendom. Teknisk er i kontakt med mange innbyggere og spesielt når tjenesten ikke fungerer. Enheten tar mål av seg å være kommunens ansikt utad og vise best mulig publikumsservice der utfordringer løses på lavest mulig nivå.

Sømna brannvesen består av et mannskap på 17 personer, der teknisk sjef er brannsjef. Det frivillige brannmannskapet er særdeles viktig i forbindelse med krisehendelser som ulykker med brann og kjøretøy, og naturhendelser som storm og store nedbørsmengder. Sømna brannvesen samarbeider med Sømna Brannvernforening om forebyggende brannarbeid. Her kan nevnes

trafikksikkerhetsarbeid og informasjonsarbeid innen brannforebygging mot publikum, skoler og barnehager.

Sentrale oppgaver:

- Drift, forvaltning og vedlikehold av kommunale bygg og eiendommer
- Produksjon og distribusjon av rent vann
- Avløpsrensing/avløpsnett, tømning av slam, innsamling av avfall
- Drift av havneanlegg
- Drift/vedlikehold av kommunale veier, gatelys og sentrumsområder
- Drift av idrettsanlegg og rekreasjonsområder som Kvennvika, Sør- og Nord straumen
- Brannforebygging og beredskap mot brann
- Feiervesen
- IKT-drift og IKT-infrastruktur

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hoved-funksjon	Utfyllende kommentarer
3	2,4	3	2,35	Uendret	Administrasjon	
1	1	6	6		Vaktmester-tjeneste	
3	1,26				Renhold	
		17	0,14		Brannvesen	15 brannmenn har 0,96 % stilling som brannmann. De andre to har brannstilling inkludert i sin ordinære stilling.

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær	5,17
Egenmeldt sykefravær	1,0
Totalt sykefravær	6,17

Økonomi

	Budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Teknisk	7 114 360	7 479 156	-364 796	-5,13
Eiendom	6 555 662	7090 486	-534 824	-8,16

Eiendomsavdelingen hadde egentlig et godt regnskapsår i 2020. Avvikene skyldes to enkle forhold:

- Koronapandemien har gitt merutgifter på 330.000 kr. Ekstra renhold og leie av LHL som avlastning til barnehage har medført de største kostnadene
- Det var ikke budsjettet med kostnader til tilrettelegging av servicekontoret. Disse kom på 140.000 kr
- Mindre utleie av kommunale boliger

Teknisk gjennomførte i 2020 et relativt stort prosjekt med ny trafikkovergang på Berg. Momskostnadene på dette prosjektet beløper seg til 100.000 kr. Momsrefusjonen er ført på rådmannens område.

Teknisk hadde kostnader knyttet til koronatilskuddsmidlene til ekstra vedlikehold. Momsutgifter på 73.000 kr er belastet område, mens refusjonen er ført på rådmannens område.

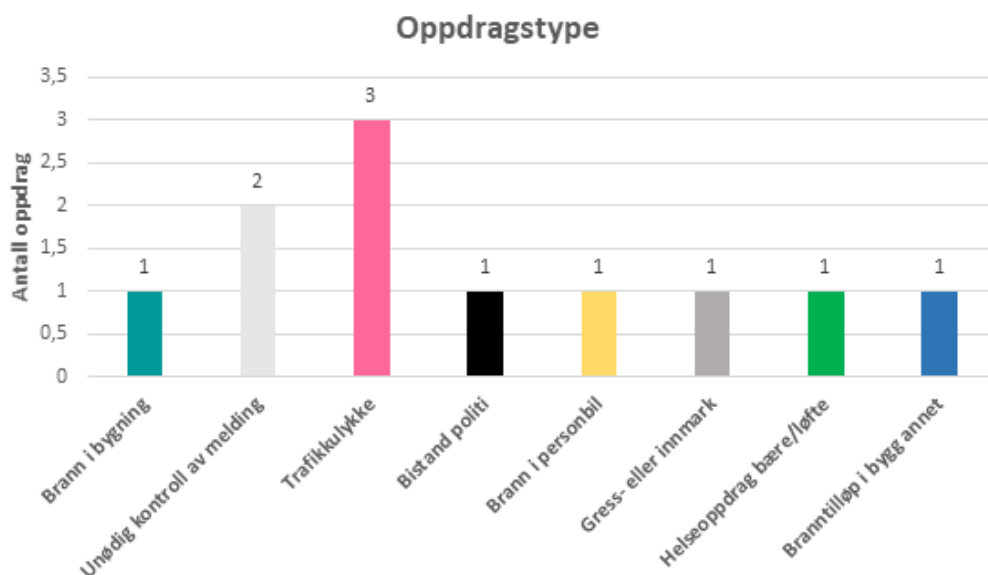
Teknisk hadde merutgifter til koronatiltak på 31.000 kr. Dessuten fikk enheten en ekstra fast ansatt ved uteseksjonen som det ikke var budsjettet med.

Grønn sektor og basseng har i regnskapsåret ligget under området helse, kultur og velferd, men er organisert under teknisk etter 1. september 2020.

	Budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Grønn sektor	219 537	229 396	-9 859	-4,5
Basseng	-40 965	52 109	-93 074	-227

Det har vært et overforbruk på 9.859 kr innenfor grønn sektor. For bassenget har det vært avvik som følge av korona-nedstenging og dermed inntektssvikt.

Antall oppdrag for Sømna Brannvesen i 2020

Sømna Brannvesen hadde i alt 11 oppdrag i 2020.

Indikator	2018	2019	2020
Avgifter VAR område (vann, avløp og renovasjon)	8.032	8.144	8.847

Sømna ligger lavt på VAR-gebyret på Sør-Helgeland.

Indikator	2018	2019	2020
Tilgjengelige boligtomter	32	32*	32*

*15 nye tomter i Buskhammeren er inkludert.

Indikator	2018	2019	2020
Tilgjengelig industriareal	110 da	120 da	100 da

Sømna kommune legger aktivt til rette for boligtomter og næringsareal. Kommunen har historisk sett hatt en buffer på ledige boligtomter og næringsareal.

Resultater

Organisasjonen holder en høy aktivitet og teknisk har fått gode tilbakemelding på eksterne undersøkelser i forhold til avgifter på vann, avløp, slam og feiing som er selvkostområder. Drikkevannsforsyningen i Sømna er god. Kommunen har i en årrekke investert i vann-nettet slik at

kommunen i dag har et moderne vannverk som leverer til 98 % av befolkningen. Det har resultert i at vannforsyningen til innbyggerne og næringslivet er stabil og tilfredsstillende.

Mye nedbør i form av regn, gir utfordringer for drift og vedlikehold av de kommunale veiene. Bl.a. medfører dette større behov for drenering av vann fra vegen og hyppigere behov for vedlikehold i form av grøfte rensk og sjekk av stikkrenner.

Da pandemien rammet Norge, ble det behov for å omdisponere ressurser for å styrke renholdet ved alle enhetene. Hovedansvaret for å lede og administrere renholderne ble flyttet fra hver enhet til eiendom. Dette gav bedre kontroll over renholdet og disponering av personell.

Enheten har brukt mye av egen kompetanse til å gjennomføre tiltak innen egne bygg, vedlikehold og drift av vei, vann og avløp. I tillegg gjennomføres store byggeprosjekter også med byggeledelse og oppfølging fra egen organisasjon. Her nevnes spesielt Buskhammeren boligfelt og bredbåndsutbyggingen.

Sommerjobb for ungdom i grønn sektor var et samarbeid mellom NAV, ungdomsrådet og teknisk. 20 ungdommer jobbet i 14 dager fordelt over 4 uker.

På slutten av året ble det gjennomført et arbeidsmøte med brannmannskapet med dagens og fremtidig organisering av brannvesen som tema. Noen viktige punkter som kom frem var at det er kort responstid ved utrykninger i Sømna da mannskapet bor og jobber nært brannstasjonen. Det er samtidig viktig å sikre rekruttering i fremtiden. Det er behov å bedre rutiner knyttet til avviksrapportering og dokumentasjon av nestenuhell. En del av dagens utstyr er gammelt og har dårlig kvalitet. Det er behov for klippemaskin som bl.a. benyttes ved trafikkulykker. Det anbefales et formalisert og tettere samarbeid med Brønnøy Brannvesen, både for å bli kjent med hverandres biler og utstyr, og samarbeid om kurs, opplæring og erfaringsutveksling.

Teknisk har dessuten hatt fokus på følgende oppgaver:

- Bygging og renovering av kommunal bygningsmasse
- Kjøp og salg kommunale nærings- og boligtomter
- Drift havn
- Renovasjon/avfall
- Brann og feiing
- Drift og vedlikehold av uteareal, park og stadion
- Prosjekt- og byggeledelse av investeringsprosjekter

Oppfølging av vedtak

- Sømna Formannskap besluttet i sak 16/19 å igangsette et forprosjekt for å utrede ny brannstasjon. Det ble utarbeidet prospekt på et selvstendig bygg som skulle oppføres ved Vik Industriområde. Estimert kostnad kr. 10,5 mill. Bygget ble vurdert som overdimensjonert sammenlignet med lignende prosjekter i nabokommuner. Derfor ble prosessen stoppen og 2 nye alternativer utredes, der investeringsbeslutning skal tas våren 2021, med byggestart påfølgende høst

- Sømna Formannskap besluttet i PS 20/20 å vurdere vegretten til Sømna kommunes kaianlegg på Berg. Kommunen vurderer behov for å opprettholde dagens veirett over eiendommen Gnr 70 bnr 27 etter et år med trafikkbegrensningstiltak. Spørsmål om å frasi seg veirett skal vurderes og legges frem for behandling i Formannskapet i 2021
- Sømna Formannskap besluttet i PS 37/20 å etablere vannledning i sjø Vennesund til Sør-Kvaløy. Tiltaket skulle vært ferdigstilt høsten 2020, men ble utsatt til april 2021. Delvis pga. korona og ustabil vær-situasjon
- Sømna Kommunestyre besluttet i sak 69/20 bruk av øremerkede korona-midler til vedlikehold, rehabilitering og oppgradering av bygg, anlegg og veier. Avtaler med entreprenør ble gjennomført i 2020 og tiltakene ble iverksatt delvis på slutten av året og slutføres i starten av 2021
- Sømna Kommunestyre besluttet i sak 70/20 omprosjektering av nytt barnehagebygg i Vik. Arbeidet starter i 2021

Status planprosesser

- I 2019 startet arbeidet med rullering av tilstandsrapport for kommunale veier. Planen skal ferdigstilles høsten 2021.

Tilsyn

- Det har vært et unntaksår uten tilsyn fra Fylkesmann/Statsforvalter, El-tilsynet eller branntilsyn grunnet korona.
- Sømna Kommune har hatt krav fra arbeidstilsynet om å gjøre tilfredsstillende tiltak på kommunens brannstasjon i forhold til HMS-krav. I 2020 ble det satt av penger til å gjennomføre planlegging og bygging av ny brannstasjon som tilfredsstiller HMS-kravene.

5.2.2 Landbruk

Om enheten

Kommunen er førsteinstans i forvaltningen av de fleste lover og tilskuddsordninger på landbruksområdet. Statsforvalteren sender årlig ut et forventningsbrev som viser hvordan kommunen kan være en aktiv landbrukspolitisk aktør ved å bruke juridiske, økonomiske og administrative virkemidler. Utførelsen av disse oppgavene er en forutsetning for at kommunen skal få rammetilskudd og for at gårdbrukerne skal få offentlig tilskudd.

Skogbrukstjenester kjøpes fortsatt hos Brønnøy kommune.

Sentrale oppgaver:

- Forvaltning av tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)
- Forvaltning av produksjonstilskudd
- Forvaltning av avløsertilskudd ved sykdom og fødsel
- Forvaltning av tilskudd til drenering av jordbruksjord
- Behandling av jord- og konsesjonssaker

- Oppdatere arealtall som grunnlag for søknad om produksjonstilskudd (AR-5)
- Kartlegging og oppdatering av innmarksbeite
- Kartlegging jord ute av drift
- Viltforvaltning
- Forvaltning av veterinærvaktordningen
- Kontrollopgaver knyttet til tilskuddsordningene
- Veiledning knyttet til investeringstilskudd hos Innovasjon Norge.
- Utviklingspartner som å stimulere, koordinere og mobilisere til næringsutvikling

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hoved-funksjon	Utfyllende kommentarer
2	0,5	3	2,6	-0,7		Overflytting av ressurser som følge av at landbruk og næring er blitt 2 enheter.

Sykefravær

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Økonomi

	Budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Landbrukskontor	2 569 988	2 204 769	365 219	14,2
Skogbruk	300 000	253 050	46 950	15,6
Veterinærvakt	0	0	0	
Jakt og vilt	35 428	40 117	-4 689	-13,2
Sum	2 905 416	2 497 936	407 480	

Landbruksavdelingen hadde et stort mindreforbruk i 2020 i forhold til budsjettet. Dette skyldes flere forhold, bla.:

- Lavere KLP og arbeidsgiveravgift enn budsjett har gitt innsparinger på over 200.000 kr
- I tillegg har mindre kursing, mindre reising, færre politiske møter med fysisk oppmøte, ingen arrangement samt mindreforbruk på skog gitt innsparing på godt over 200.000 kr

Nøkkeltall og målintikatorer

Utvalg for landbruk hadde 8 møter og behandlet 100 saker i 2020. Tabellen under viser antall vedtak i 2020 med antall vedtak i 2019 i parentes.

Politiske vedtak		Delegerte vedtak				
Viltnemnd	Landbruks-nemnd	Husdyrgjødsel	PT og RMP	SMIL (frister ol)	Drenering	Sykeavløsning
8 (18)	100 (68)	8 (4)	130 (134)	17 (3)	26 (13)	27 (38)

PT= Produksjonstilskudd, RMP=Regionalt miljøprogram SMIL= Spesielle miljøtiltak i landbrukets kulturlandskap.

	2013	2017	2018	2019	2020
Produksjonstillegg*	24 379 046	31 558 858*	32 921 306*	37 957 209*	38 993 077
Driftstilskudd melk	7 556 000				
Avløserordningen - ferie/ fritid	4 600 129	4 206 240	4 097 775	4 551 676	4 535 435
Refusjon syke-avløsning mm.	661 132	823 041	728 995	613 519	848 320
SUM	37 196 307	36 588 139	37 748 076	43 122 404	44 376 832

*Produksjonstilskudd inkl. driftstilskudd melk

Annet innvilget i 2020

	Søknader	Overslag	Tilskudd
Bruksutbygging – fylkesvise IBU-midler	4	17 405 000	5 207 000
Etableringstilskudd – nye gårdbrukere	0		
SMIL-midler	34	3 019 903	1 183 478
Til bekjemping av fremmede arter	1		150 000
Regionalt Miljøseminar	1		84000
Tilskudd til drenering	26		785 910
Miljøprogram for Nordland	50		2 204 970*
SUM			9 615 358
Totalt formidlet i 2020			53 992 190

*Av de vel 2,2 mill kr i utbetalt miljøtilskudd er over 1,8 mill kr tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel. En stor del av dette er slangespredning.

Tildelt og felt hjortevilt i 2020 (2019 i parentes)

Vald	Antall vald	Sum areal	Fellingstillatelser	Felte dyr	Fellings %
Elg	5	97 991	58 (58)	54 (47)	93 (81)
Hjort	2	91 513	17 (17)	2 (5)	12 (29)
Rådyr	36	88229	113 + 3 vald fri kvote	65 (57)	

Fallvilt 2020 (2019 i parentes)

Art	Påkjørt av bil *	Felt i nødverge	Andre årsaker *
Elg	5 (4)		8 (0)
Rådyr	17 (17)		6 (9)
Hjort	0 (0)		0 (0)

* Andre årsaker: Syke eller skadde dyr som er avlivet, eller selvdøde dyr som er funnet. Påkjørsler av bil viser alle utfall, både døde og friskmeldte.

I tillegg er 1 oter og 1 grevling påkjørt av bil. 1 havørn måtte avlives etter at den hadde truffet en høyspentlinje.

Indikator	2017	2018	2019	2020
Sømna sin andel av disponibel melkekvote i Nordland	10,3 %	10,6 %	11,1 %	11,7 %
Dyrkajord omdisponert fra landbruk (dekar)	3 da	3,2 da	0,2 da	2,5 da
Utnyttelse av kommunens ramme til miljømidler og drenering	100 %	100 %	100 %	100 %

Sømna har i 2020 en disponibel melkekvote på 13 783 081 liter mens tallet totalt i Nordland er 110 754 628 liter. Vi produserer 11,1 % av all kumelk i fylket.

Det er et nasjonalt mål å redusere omdisponeringen av jordbruksareal til andre formål. Tall fra tidligere år.

Av de vel 2,2 mill kr i utbetalt miljøtilskudd er over 1,8 mill kr tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel. En stor del av dette er slangespredning.

Resultater

Landbrukskontoret har gjennomført de fleste planlagte oppgavene i 2020. Fra 1. september gikk fagleder for landbruk og næring over i stilling som områdeleder for teknisk, landbruk og næring. Det har medført noe mindre kapasitet på landbrukskontoret selv om intensjonen er at områdeleder fortsatt skal ivareta noen oppgaver. Tiltak som har utløst økonomiske virkemidler til næringa har vært prioritert.

Utredning av biogassanlegg har hatt stort fokus i 2020. Dette er en satsing som vil ha stor betydning for klimafotavtrykket i Sømna totalt sett. I tillegg vil det skape arbeidsplasser og ivareta en fremtidsrettet landbruksnæring. Innovasjon Norge innvilget 450.000 kr til prosjektet og det er lagt ned et betydelig arbeid fra kommunens side. Kommunen har i løpet av prosjektet skaffet oss kunnskap om lagerkapasitet, spredeareal og infrastruktur hos hver enkelt andelshaver. Noen vil komme til å investere i lager til biorest og noen må investere i tak over gjødselkum. Man har kartlagt avtagere på gass og skrevet forpliktende intensjonsavtaler. Utredningen viser at det er grunnlag for et biogassanlegg i Sømna, og at det finnes interessenter som vil gå inn med aksjekapital og investere.

Kommunen har startet arbeidet med bekjemping av fremmede arter. Bl.a. har man registrert 138 lokaliteter med parkslirekne samt en del lokaliteter med kjempespringfrø, tromsøpalme og lupiner. Statsforvalteren innvilget 150.000 kr til utrydning av artene, der vi i 2020 behandlet 54 felt. Arbeidet fortsetter i 2021.

Landbrukskontoret har også i år hatt et meget godt samarbeide med både bondelag og produsentlag på en rekke områder. Et godt samarbeide her er en styrke for begge parter og bidrar til større utvikling av landbruket i kommunen. Aktive faglag er viktig både for det sosiale og faglige miljøet.

Mål som er nådd:

- Rullert strategisk landbruks- og næringsplan i lag med næringslivet
- Påbegynt arbeid med oppdatering av gårdskart med særlig fokus på innmarksbeite
- Fått innvilget mer midler til SMIL enn noen gang tidligere

- Fortsatt bekjemping av fremmede skadelige plantearter i kommunen
- Formidlet nesten 54 millioner til Sømna viktigste næring

Status planprosesser

- Landbruks- og næringsplan 2020-2027 for Sømna kommune ble vedtatt i 27.februar 2020.

Tilsyn

Ikke aktuelt

5.2.3 Næring

Om enheten

Næringsarbeidet i kommunen var frem til 1. september en del av enhet for landbruk og næring. Etter omorganiseringen ble næring skilt ut til en egen enhet, der områdeleder for teknisk, landbruk og næring ivaretar dette fagområdet.

Sentrale oppgaver:

- Forvaltning av kommunale næringsfond
- Yte førstelinjetjeneste overfor næringslivet og etablerere
- Bidra til etablering av lønnsomme arbeidsplasser
- Nettverksbygging og samhandling i regionen
- Fasilitere tiltak som er prioritert i landbruks- og næringsplan
- Samhandling innen kommunal planlegging og forvaltning

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Se tabell for landbruk.

Sykefravær

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Økonomi

	Budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Næring	1 044 117	785 349	258 768	24,8
Næringsfond	-100 000	-100 000	0	0
Sum	944 117	685 349	258 768	

Nøkkeltall og måleindikatorer

Type fond	Inngående beholdning 1.01.2020	Bevilget i 2020	Utgående beholdning 31.12.2020
Kommunalt næringsfond	1.580.000	591.266	988.734
Ekstra tilførte midler som følge av pandemi	1.200.000	0	1.200.000

Seks bedrifter ble i 2020 tildelt kompensasjonsmidler fra staten knyttet til pandemien på til sammen 409.242 kr.

Resultater

Næringsarbeid i en kommune krever oppsøkende og utadrettet virksomhet. Pandemien medførte at det ble mer krevende å følge opp bedrifter og være en pådriver for økt næringsutvikling. Etter sommeren bevilget staten ekstra penger til kommunene som følge av pandemien. Sømna kommune fikk 1.200.000 kr.

- Staten opprettet en kompensasjonsordning for bedrifter som var rammet med mer enn 30 % omsetningsfall sammenlignet med de 3 siste årene. Bedriftene kunne søke å få dekket uunngåelige faste kostnader som ikke kan reduseres på kort sikt i takt med aktiviteten. Foretak uten ansatte faller utenfor (unntatt foretak der virksomheten er innehavers hovedinntekt). Tilbakemeldinger fra bedrifter i Sømna er at mange faller utenfor ordningen. Spesielt rammet dette reiselivsbedriftene da de driver sesongbasert og ikke har ansatte. Inntekten hentes inn mellom mars og september. Dette skal dekke faste kostnader i resten av året. Når inntektene i 2020 ikke kom før i midten av juni gav dette utfordringer.
- Utvalg for næring bevilget 50.000 kr som strakstiltak for bedrifter som hadde behov for ekstra rådgiving i en vanskelig situasjon som følge av pandemien. Åtte bedrifter benyttet seg av ordningen.

Kommunen arrangerte tidlig på året et møte med næringslivet om behovet for å restarte Sømna Næringsforening. Konklusjonen ble at de ønsket å få mer aktivitet i næringsforeningen, der de ville gå i dialog med kommunen for å få tilført ressurser slik at de kunne ta en større rolle i næringsarbeidet i kommunen. Pandemien gjorde at denne saken ikke ble fulgt opp.

Utredning av biogassprosjektet hadde stort fokus i 2020. Sømna Biogass Gardsdrift SA ble stiftet av 52 bønder. Områdeleder hadde hovedansvaret for å koordinere og sikre fremdrift i prosjektet.

Områdeleder inngikk en samarbeidsavtale med Nordland Fylkeskommune om frikjøp tilsvarende 20 % stilling knyttet til MOFI 2020 (mobilisering til forskningsbasert innovasjon i industrien på Helgeland) der offentlig sektor skulle ha et spesielt fokus. Engasjementet ble avsluttet i oktober.

Reiselivsnæringen ble spesielt hardt rammet av pandemien. Landegrensene stengte og utenlandske gjester fikk ikke komme til Norge før i midten av juli. Næringa tapte omsetning og måtte rigge seg for nye kundegrupper. Kommunen tok initiativ til å opprette markedsføringskanalen Visit Sømna.

Dette er en hjemmeside med tilhørende facebookside. Formålet var å synliggjøre alle tilbud innen overnatting og aktiviteter som finnes i Sømna. Dette er et langsiktig arbeid som vil bli fulgt opp i årene som kommer.

Turistinformasjonen ble flyttet fra Helgeland Museum til Sømna Kro og Gjestegård og støttes med et årlig tilskudd fra kommunen for å ivareta vertskapsfunksjonen. Kommunen var også sterkt involvert i etablering av lokalmatbutikken hos Sømna Kro og Gjestegård.

For å hjelpe næringslivet i omstillingen arrangerte kommunen kurs. Mik-Marketing kurset både næringslivet og kommunen i hva skal til for bedre synlighet og omsetning gjennom formidling i sosiale media og hjemmesider.

Interregionalt samarbeid

Helgeland Reiseliv:

Sømna kommune er aksjonær og medlem i Helgeland Reiseliv som er Helgelands destinasjonsselskap. De bidrar bl.a. til markedsføring av Helgeland som reisemål og gir Sømna synlighet i form av egen presentasjon på hjemmesiden www.visithelgeland.com

Heile Helgeland:

Dette er et 3-årig felles rekrutteringsprosjekt for Helgeland som har fokus på å synliggjøre Helgeland som en attraktiv region og bidra til å øke kunnskapen om jobb- og karrieremuligheter. Prosjektet er i regi av Kunnskapsparken Helgeland og har en kostnad på 10.000 kr per år. Kommunens deltakelse gir tilgang på en del verktøy, samt at man blir en del av en større helhet for å få folk til å flytte til kommunen. Områdeleder er representert i styret og i arbeidsgruppen til prosjektet. Sømna organiserte i oktober "Hekt deg på", som inviterte spesielt nytilflyttere til regionen på en bli-kjent tur i Vegatrappa.

Trollfjell Friluftsråd og Trollfjell Geopark:

Dette er et samarbeid mellom alle kommunene på Sør-Helgeland og Leka kommune. Det jobbes for å fremheve friluftslivets betydning, og tilbyr bla. kursing til skoler og barnehager i regionen. I tillegg har friluftsrådet opparbeidet seg en stor utstyrsbase som lag og foreninger kan låne gratis. Trollfjell Geopark er en del av UNESCOs liste over globale geoparker. Det er viktig for kommunen å ta videre del i dette arbeidet. Områdeleder er styreleder i begge organisasjonene.

Oppfølging av vedtak

- PS 2/20 Utvalg for næring. 19.februar ble næringslivet invitert til et møte der det ble valgt et interimstyre som skulle jobbe for å restarte Sømna Næringsforening. De meldte et behov for tettere samarbeid med kommunen angående næringsarbeidet. Forslag til samarbeid skal legges frem for utvalg for næring i 2021.

Status planprosesser

- Landbruks- og næringsplan 2020-2027 for Sømna kommune ble vedtatt i 27.februar 2020.
- Plan for friluftlivets ferdselsårer er under utarbeidelse i regi av Trollfjell friluftsråd. Planen er forventet ferdigstilt i løpet av 2021.

5.2.4 IT

Om enheten

IT-avdelingen i Sømna ligger under teknisk enhet og har 2 ansatte. I tillegg kjøper kommunen support og driftskompetanse hos Serit Helgeland.

Sentrale oppgaver:

- Fysisk drift av infrastrukturen.
- Administrasjon av trådløse nett og feilsøking og retting av nettverksproblemer
- Nettverksrelatert brukerhåndtering
- Overvåkning
- Planlegging, konfigurasjon av nytt utstyr, IP-håndtering
- Styring av rettigheter og tilganger til fagsystemer osv
- Oppsett og drift av servere med operativsystem, logisk tilgangskontroll og andre sikkerhetssystemer
- Oppsett og drift av grunnleggende servertjenester
- Etablering og drift av lagringsløsninger

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hoved-funksjon	Utfyllende kommentarer
		2	2	0	IT-drift	

Sykefravær

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Økonomi

	Budsjett 2020	Regnskap 2020	Avvik (kr)	Avvik (%)
IT	3 581 163	2 984 174	-596 989	-20 %

Avviket skyldes kjøp av konsulentttjenester.

Resultater

I tillegg til de vanlige sentrale driftsoppgavene, så merket også IT-avdelingen presset knyttet til pandemien. Avdelingen måtte øke kapasiteten på server da det ble flere hjemmekontorbrukere. Teams ble det nye møteverktøyet som vi installerte og bisto med support i starten.

Dagens IT-driftsløsning og datasenter i Sømna kommune er sårbar da det er gamle serverløsninger som har sprengt kapasitet og er utdaterte. Normal levetid for denne type utstyr er 5-7 år. Sømna kommune er inne i sitt 10. år med dagens datasenter.

Utfordringer knyttet til dette:

- Ikke mulig å tegne vedlikeholdskontrakt lenger (ingen garantert tilgang til reservedeler og support)
- Dyre reservedeler
- Risikoen for feil er stor
- Kommunen sliter med dårlig ytelse, og det finnes ingen muligheter for å skalere opp
- Hvis en av de 2 fysiske serverne feiler kan man maksimalt drifte 60 % av dagens IKT bruk.
- Maskinvaren hindrer oppgradering til nyere versjoner.

Innen kort tid må det tas et valg om kommunen skal investere i ny lokal server og/eller i sky der IT-driften settes ut til eksternt driftssenter.

Interregionalt samarbeid

Sømna kommune er med i satsingen "Digitale Helgeland" som er et forpliktende samarbeid om digitalisering hos 16 kommuner på Helgeland. Det er utviklet en strategi som beskriver hvordan Digitale Helgeland kan bidra til at kommunene kan levere bedre kommunale tjenester gjennom digitale fellesløsninger. Det kan være alt fra velferdsteknologi, nye læringsmetoder i skolen, felles fagsystemer, felles innkjøp og offentlig anskaffelse, robotisering og felles skyplattform. Det forventes at fellesløsninger vil være økonomisk besparende for kommunene.

Status planprosesser

I følge planstrategien 2020-2023 skal det utvikles en digitaliseringsstrategi for Sømna kommune i 2020 og 2021. Den vil belyse hvordan kommunen i fremtiden skal levere digitale tjenester og hvilken driftsløsning som vil være optimal for satsingen. Dette må også ses i sammenheng med Digitale Helgeland. Arbeidet ble ikke igangsatt i 2020.

5.2.5 Investeringsprosjekter

Prosjekt nr. 28840 – Bredbånd

Kontrakt med Signal Bredbånd for utbygging av bredbånd fra Berg i nord til Vennesund i sør som er byggetrinn 1. I løpet av år 2020 ble strekning Berg til Vik slutført. Total kostnad på 8 mill. kr.

Prosjekt nr. 0601 – Buskhammeren boligfelt

Oppstart av anleggsarbeidene i Buskhammeren boligfelt med en total ramme på 6,5 mill. kr eks. grunnkjøp. Boligfeltet blir slutført juni 2021.

Prosjekt nr. 1719 – Trafikksikkerhetstiltak Berg

Trafikksikkerhetstiltak gjennom Berg sentrum på fylkesvei 17 ble utført i henhold til godkjent trafikksikkerhetsplan. Overganger for myke trafikanter og ny belysning langs fylkesveien ble utført. Prosjektet er delfinansiert med 80 % tilskudd fra Nordland Fylkeskommune.

Prosjekt nr. 0622 – Vannbehandling – Vassbotn

Vannbehandling Vassbotn. Gjennomføring av nytt høydebasseng tilknyttet Vassbotn vannbehandlingsanlegg, for å sikre stabil vannforsyning.

Prosjektet medfører at vannforsyning blir mindre sårbar og en sikker vannforsyning. Det nye anlegget består av høyde/bufferbasseng og ventilkammer inkl. all nødvendig teknisk utstyr. Prosjektet er delfinansiert med tilskudd fra Nordland Fylkeskommune. Brutto kostnad på 9,4 mill. kr i år 2020.

Prosjekt nr. 0607 – Vik Industriområde

Utbygging av infrastruktur som vann, avløp, bredbånd og asfaltering av vei, samt salg av tomt til næringstomt for nytt Eik-senter.

Prosjekt nr. 0119 – Ny formannskapssal

Renovering og oppgradering av formannskapssal inkl. tilstøtende rom. Arbeidet ble ikke igangsatt i 2020.

Prosjekt nr. 1640 – Ekstra korona-midler

På slutten av år 2020 ble det tildelt 800.000 kr fra myndighetene til ekstraordinære bygg- og anleggstiltak. I 2020 ble gatelys og oppgradering av kryss langs Klakkjeveien gjennomført, samt bygningsmessige arbeider på omsorgsbolig Åsen sør 6. De resterende planlagte tiltakene ble gjennomført vinteren 2021, som var hogst langs kommunale veier og vedlikeholdsprosjekt på kommunale bygg.

Prosjekt nr. 1660 – Våg vannbehandlingsanlegg – Forsikringsskade

Sommeren 2020 fikk kommunen en vannlekkasje på Våg Vannbehandlingsanlegg som medførte en stor skade på automasjon, elektro, overvåking og bygningsmasse. Det ble gjort raske tiltak for å begrense skadeomfang og skifte skadde komponenter. Dette førte til manuell drift i en periode, til at skaden var utbedret og til anlegget ble satt i drift igjen. Skadeomfanget utgjorde ca. 900.000 kr og medførte mye ekstra arbeid innen teknisk drift.

Prosjekt nr. 1659 – Sjølinje Vennesund

Sømna Kommune har i samarbeid med Nordland Fylkeskommune inngått en avtale om å legge om vannforsyning frem til fergekai. Dette tiltaket blir gjort for å hindre slitasje og brudd på eksisterende vannforsyning som ligger i anløpsområdet til fergen. Tiltaket ble startet opp på høsten og avsluttes våren 2021.

Prosjekt nr. 0207 - Ny fasade Allbrukshall

Allbrukshallen på Berg Skole fikk en etterlenget fasade-oppgradering. Etter mange innspill over flere år ble det tatt en avgjørelse på at fasade-oppgraderingen skulle skje med utgangspunkt i arkitektens opprinnelige forslag. Prosjektet innbefattet også oppgradering av utelys på fasade, samt opplysning av p-plass.

Prosjekt nr. 0202 – Ny Barnehage – Vik

I år 2020 ble det gjennomført kjøp av privat forretningsbygg i Vik sentrum til omgjøring for offentlig barnehage, samt oppstart av planlegging av den nye barnehagen.

Prosjekt nr. 0211 - Utbedring av Vik Skole

Oppbygging av areal inkl. grunnarbeid og asfalt for sykkelparkering, samt nytt busskur ved Vik Skole ble gjennomført i 2020.

Prosjekt nr. 0212 - Svømmehallen utbedring tak

Midlertidig tetting av taktekke og nytt låssystem. Det er planlagt et større tiltak med nytt taktekke som blir utført i 2021. Sømna Kommune har også sendt inn søknad til Nordland Fylkeskommune om tippemidler.

Prosjekt nr. 0221 Utbedring Berg Skole

Nytt gjerde rundt lekeområde til Berg Skole, samt taktekke på administrasjonsbygg. Nytt lekeapparat i skolegården med monteringsbistand fra uteseksjon.

Prosjekt nr. 0229 og 0230 – Ballbinge Berg Skole og Vik Skole

Sensommeren ble det montert nytt banedekke for ballbingene på Vik og Berg Skole. Prosjektet var delfinansiert gjennom tippemidler, samt dugnad fra foreldre.

Prosjekt nr. 0301 - Omsorgshjemmet

Renovering av gulv i hovedkjøkkenet på Sømna Omsorgsheim. Dette var et omfattende arbeid som medførte at kjøkkendriften ble flyttet til Vik Skole under renoveringsprosessen.

Prosjekt nr. 0302 - Ombygging av 3 etg. SOS

Oppstart av ombygging av omsorgsleiligheter til kontor for kommunale tjenester.

Dette for å utnytte kommunal bygningsmasse. Vil være sluttført i år 2021.

Prosjekt nr. 0514 – Sømna hallen – Vaskerobot

Kjøp av vaskerobot for å rasjonalisere arbeidet med gulvreingjøring i Sømna hallen. Kostanden var 367.000 kr eks. mva.

Prosjekt nr. 0605 - Salg av kommunal bolig.

Sømna Kommune gjennomførte salg av kommunal bolig i Halvvegan boligfelt for å balansere bygningsmassen i forhold til utleieaktivitet.

Prosjekt nr. 624 – Oppgradering av tannlegekontor

Fylkeskommunen er leietager av kommunalt utleiebygg i Vik sentrum, og i forbindelse med videre leie ble det påkrevd ventilasjon i bygget. Det ble gjennomført oppgradering av ventilasjon i bygget i år 2020.

Prosjekt nr. 0704 - Asfalt – Bjøru

Sømna Kommune gjennomførte asfaltering av kommunal vei fra fylkesvei og opp til Bjøru. Veistrekningen er på ca. 1600 meter og ble gjennomført i år 2020. Kostnaden for denne asfalteringen var på 1,3 mill. kr eks. mva.

Prosjekt nr. 0716 - Klakkjeveien 5 - Coop - Lagerbygg

Sømna Kommune overtok denne tomten og lagerbygget i år 2019, med tanke på å utvikle sentrumsområdet. I år 2020 ble lagerbygget fjernet fra sentrumsområdet etter en budrunde.

Igangsatte prosjekter som vil fortsette i 2021

- Vik barnehage - Planlegging og bygging av ny barnehage i Vik sentrum

- Buskhammeren boligfelt - utbygging av boligfeltet
  - Nasjonal Turistvei – Kommunens andel og tiltak i prosjektet
- Ny vannledning i Vennesund

Vedtatte prosjekter og oppgaver som ikke er igangsatt

- Utskifting av pumpestasjoner på Berg
- Bygging av ny brannstasjon
- Oppgradering av hovedavløp for Vik og Berg sentrum.
- Ombygging av legekantor
- Flytting av serverrom
- Investering Berg Barnehage
- Renovering av taket i Svømmehallen

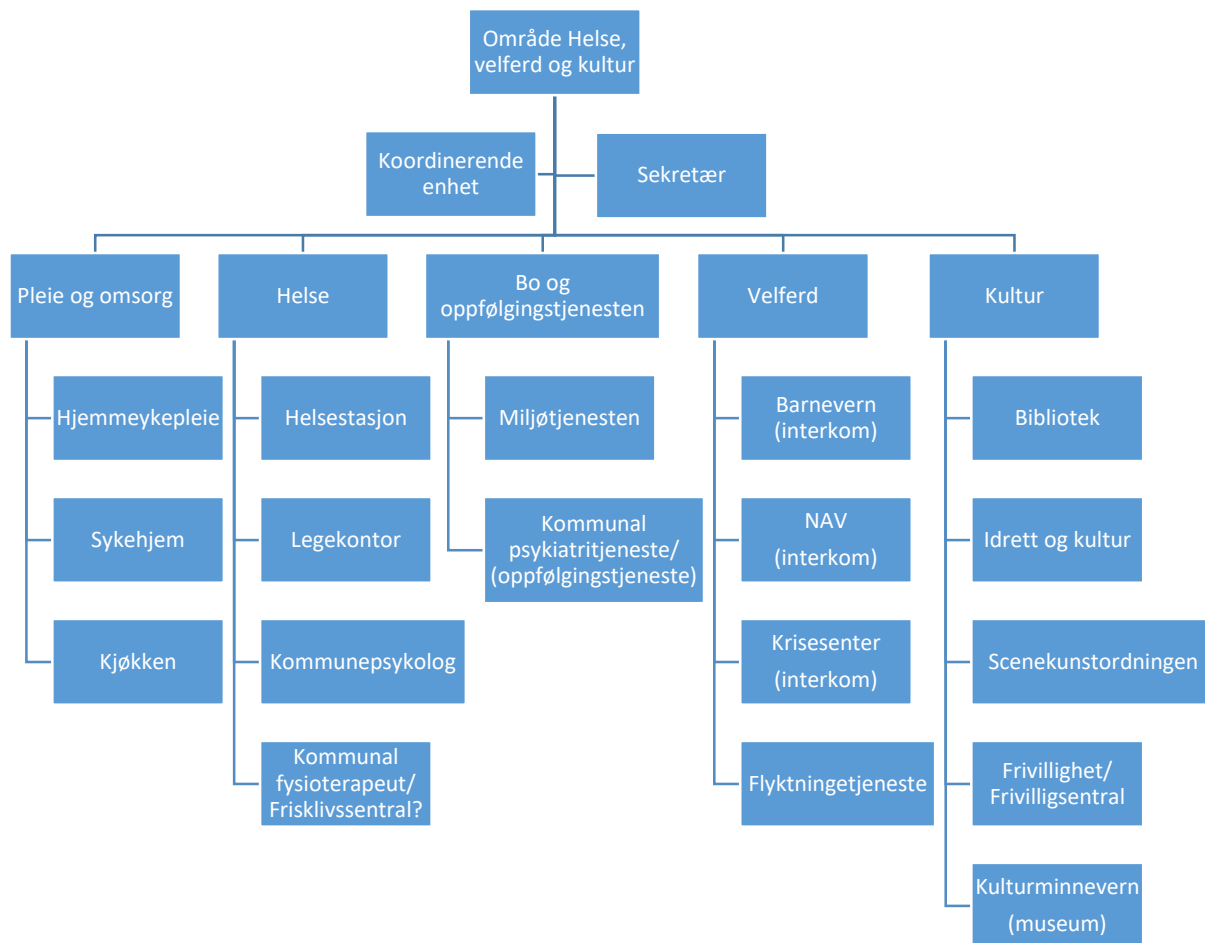
Prioriterte oppgaver fremover

- Bredbånd til alle husstander i Sømna kommune i samarbeid med Nordland Fylkeskommune
- Slutføring av investeringsprosjekt som er satt i økonomiplanen
- Nødvendig kapasitet til å gjennomføre alle prosjekter som er planlagt i investeringsplanen og samtidig ivareta den daglige driften

5.3 Helse, velferd og kultur

Som følge av Sømna kommunes omorganisering ble det ansatt en områdeleder for Helse, velferd og kultur med ansvar for det som vises til i organisasjonskartet under. Områdeleder var på plass 01.10.20. Området har 3 enhetsledere for henholdsvis helse, pleie og omsorg (PLO) og bo- og oppfølgingstjenesten.

Organisasjonskart over området etter ny organisering fra 01.09.2020:

*Stillingen som kommunal fysioterapeut er vakant fra 01.01.21

** NAV er interkommunal tjeneste fra 01.01.21

Budsjettet til Bo- og oppfølgingstjenesten ligger under ansvaret for pleie og omsorg i 2020. Dette er endret i 2021 som følge av omorganiseringen.

Fra 2021 er disse poster flyttet til det nyopprettede området *Områdeleder Helse, velferd og kultur*.

	Budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
PLO*	33 223 423	34 903 179	-1 679 756	5
Helse	5 103 033	5 209 355,93	-106 322,93	2,1
Kultur og velferd**	6 025 500	4 316 871,47	1 543 727,65	-25,6
Barnevern	4 487 215	4 213 880	273 335	-6,1
Fysioterapeut	1 642 949	1 498 329,27	144 619,73	-8,8
HRIS	5 386 734	3 062 768,67	2 323 965,33	-43,1
Helsestasjon	1 593 305	1 116 375,53	476 929,47	-29,9
Bo og oppfølgingstjenesten	12 975 027	11 888 376,2	1 086 649,78	-8,4

*Bo- og oppfølgingstjenesten tatt ut og rapporteres for seg selv etter ny organisering

** Kulturskole, grønn sektor, basseng er flyttet til område oppvekst og område teknisk, landbruk og næring

Avvik for 2020 forklares nærmere under.

5.3.1 Pleie og omsorg

Om enheten

Sentrale oppgaver:

- Koordinerende enhet for voksne
- Demensteam
- Dagsenter
- Institusjonskjøkken med matproduksjon
- Hverdagsmestring
- Pleie og omsorgstjenester i hjemmet
- Pleie og omsorgstjenester på sykehjem

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
39	27,61	4	1,96		Sykehjem	
3	3				Renhold/vaskeri	
1	1				Merkantil	
1	0,5				Aktivitør	
2	0,9				Prosjekt	
3	2	1	0,75		Kjøkken	
13	9,92	1	1	-0,42	Hjemmesykepleien	

Sykefravær

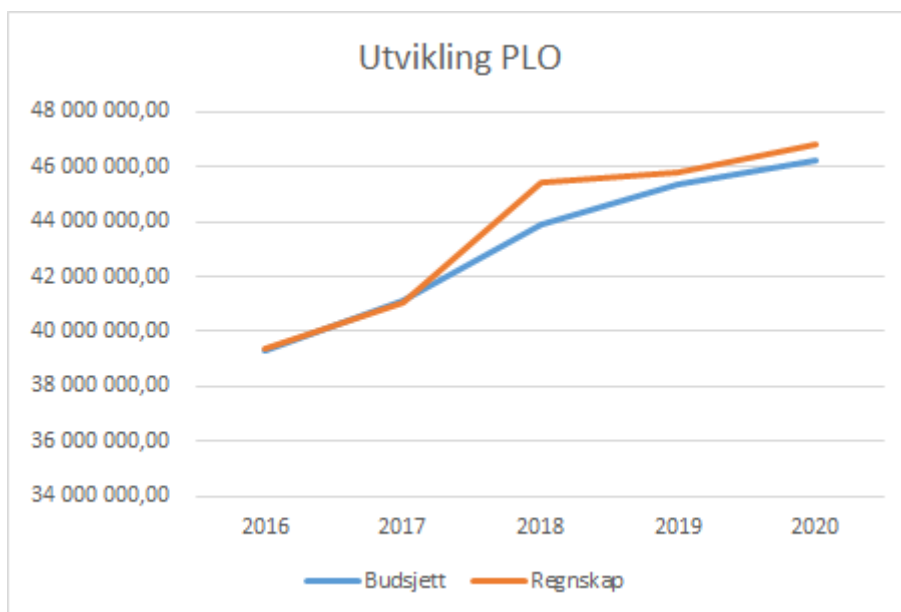
Type sykefravær	Sykehjem	Hjemmesykepleien
Legemeldt sykefravær	5,36	3,5
Egenmeldt sykefravær	2,24	1,57
Totalt sykefravær	7,6	5,07

Økonomi

	Budsjett 2019 (kr)	Regnskap 2019 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Pleie og omsorg	33 223 423	34 903 179	-1 679 756	5 %

Årsak til avvik er økte lønnskostnader overtidsarbeid og vikarinneleie

Utgifter knyttet til Covid-19 utgjør om lag 500 000 kr.

Grafen viser utviklingen i regnskap og budsjett for pleie- og omsorg i perioden 2016-2020. Kurven er stigende og viser at fra 2016 til 2020 har man hatt en økning i budsjett på 15,45%, mens den regnskapsmessige økningen har vært 18,87%. Andre sammenliknbare kommuner har klart å snu dette og fått en utflatende trend innen pleie- og omsorgstjenester. Det er svært viktig for fremtidig bæreevne i kommunen, både i forhold til kostnadsbildet og tjenesteyting, at Sømna klarer den

omstillingen som kreves i tjenesten. Omstillingsprosjektet som ble startet i 2020 vil være vesentlig i dette arbeidet.

Nøkkeltall og måleindikatorer

Sykehjem:

Tjeneste/døgn	2020	2019	2018
Dagopphold	207	13	-
Liggedøgn totalt	10396	10315	11691
Korttidsopphold	476	883	1186
Avlastning	96	15	263
Observasjon	82	200	84
Langtid	9739	9220	10158
Dødsfall	15	14	20
Salg av opphold	25	8	12

Hjemmesykepleien:

Tjeneste/antall brukere	2020	2019	2018
Trygghetsalarm	49	40	45
Praktisk bistand	65	63	62
Hjemmesykepleie	116	114	108
Matombringing	40	36	38
Omsorgsbolig	30	34	36
Hverdagsrehabilitering	3	5	6
Dagtilbud	12	15	12

Indikator	2020	2019	2018
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten med helseutdanning (%)	77,7	75,5	74,2
Andel ansatte som har gjennomgått kompetansehevende tiltak (%)	80	80	65
Ernæringskartlegging beboere i institusjon (%)	100	100	80

Ernæringskartlegging hjemmeboende (%)	80	80	5
Netto driftsutgifter av kommunens drift (%)	29,6	30,2	31,4
Årsverk per bruker av omsorgstjenester	0,55	0,50	0,49
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (%)	31,7	31,7	39,5
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (%)	43,8	42,3	46,6
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (%)	13,8	15,8	13,2
Dekningsgrad sykehjem (%)*	28,5	*	*

*Ny indikator, ikke tall fra foregående år.

Resultater

Pleie- og omsorg har i 2020 hatt følgende fokusområder:

- Beredskapsarbeid
- Smittevernsarbeid
- Rekrutteringstiltak for ufaglærte
- Videre og etterutdanning av ansatte
- Bemanningsplaner knyttet til kompetansebehov og drift
- Mobil pleie i hjemmetjenesten
- Kvalitetsforbedringsarbeid
- Fokus på ernæring og gode måltider
- Sommerjobb for ungdom
- Samarbeid med kulturskolen innen musikk og kunstbasert miljøbehandling
- Tilskudd fra fylkesmannen
  - Kompetansehevende tiltak og hverdagsmestring: 400 000 kr
  - Aktivitetstilbud for sårbare eldre: 500 000 kr

I 2019 styrket Sømna kommune sykepleierdekningen grunnet god rekruttering. I løpet av 2020 har sykepleierdekningen blitt svekket grunnet fraflytting og permisjoner. Kommunen har hatt god tilgang til helsefagarbeidere i faste stillinger, men har fortsatt utfordringer knyttet til helgebemanningen. Man har gjennom 2020 hatt bra søkerpågang til lærlingeplasser, hvorav fire stykker har tatt fagprøven innen helsefagarbeider, og en innen institusjonskokkfaget.

Åtte ledere på ulike nivå startet våren 2020 opp videreutdanning innen helseledelse. Studiet er på deltid over 2,5 år, og finansieres hovedsakelig via RKK og tilskuddsmidler. I tillegg har kommunen to helsefagarbeidere som går etterutdanning innen psykisk helsearbeid, og to sykepleiere som deltar på videreutdanning innen akuttmedisin i primærhelsetjenesten og palliativ omsorg.

Tjenesten ser viktigheten med å jobbe videre med å rekruttere og beholde kompetanse i kommunen. I 2020 var andelen av brukerrettede årsverk med helsefaglig utdanning 77,7 %. Dette er en økning på 2,2 % fra forrige år. Kompetanse som helsefagarbeider er et minimumskrav ved rekruttering. Det er behov for å arbeide systematisk med kompetanseheving av alle ansatte uten formell kompetanse for å sikre en minimumsstandard. Grunnleggende ferdigheter innenfor profesjonalitet, relasjoner, rolleforståelse, lojalitet, holdninger og fleksibilitet skal defineres, og det er et ønske at kommunen skal være en attraktiv arena for studenter og lærlinger, være en pådriver for samarbeid med relevante utdanningsinstitusjoner og aktivt rekruttere gode kandidater. Grunnet koronasituasjonen har mye av kompetansehevingen vært tilrettelagt digitalt og via internundervisning.

Beredskap- og smittevernsarbeid har vært et fokusområde i året 2020. Tjenesten har blitt utfordret på bemanningsplaner, kompetanse, internkontroll, risikovurderinger og gode interne rutiner. Bruk av digitale plattformer har fungert godt, og det er tilrettelagt for hjemmekontorløsninger for merkantil funksjon og lederfunksjoner som en del av beredskapsarbeidet.

Sømna kommune har i 2020 jobbet med stortingsmeldingen Leve hele livet (meld. St. 15) som er en kvalitetsreform for eldre. Reformen skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger. Hovedfokus er å skape et mer aldersvennlig Norge og finne nye og innovative løsninger på utfordringene knyttet til aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp, sammenheng og overganger i tjenestene.

I tråd med forebyggende og helsefremmende tenkning, samt mål om opplevelse av trygghet og selvstendighet, er det et satsingsområde at flest mulig gjøres i stand til å bo lengst mulig i egen bolig. Dette vil avhenge av helsesituasjon, og enhver skal ha et forsvarlig tjenestetilbud ut fra individuelle behov uavhengig av hvor en bor. Helhetlige tiltakskjeder tilpasset den enkeltes situasjon og behov vil være vesentlig, og en aktiv tilnærming til bruk av omsorgstrappen og tildeling av tjenester etter BEON-prinsippet (beste effektive omsorgsnivå) står sentralt. Dette innebærer blant annet utredning, samtaler, bosituasjon, støtte- og avlastningstilbud, aktivitetstilbud, miljørettede tiltak, tilbud for pårørende og pleietilbud som er tiltak lengre ned i omsorgstrappen. Det er viktig å se den helhetlige tiltakskjeden med alle de tjenester kommunen yter inn mot målgruppen når nye tiltak skal vurderes. Sømna kommune har i dag en høy dekningsgrad på institusjonsplasser. Sykehjemsplasser er det øverste tiltaket i omsorgstrappen, og er svært ressurskrevende for kommunen. En så høy sykehjemsdekning som Sømna kommune har i 2020 vil ikke være bærekraftig for fremtiden.

Det ble høsten 2020 startet et omstillingsprosjekt innen pleie- og omsorgstjenesten hvor det blant annet skal ses på tjenestetildeling, arbeids- og kompetanseflyt mellom institusjon og hjemmebasert tjeneste, velferdsteknologi, brukermedvirkning, samt vurdere økonomisk gevinst med tiltak som settes i gang. Prosjektet skal etter planen ferdigstilles første halvdel 2021.

De langsiktige effekter eller gevinster som Sømna kommune søker å oppnå etter gjennomført prosjekt er:

- Kommunen har riktig tjenestetilbud iht. BEON-prinsipp i omsorgstrappen
- Kommunen har en riktig sykehjemsdekning og fordeling mellom plasser i sykehjem og omsorgsboliger med og uten heldøgnsbemanning

- Kommunen har innført en ny turnus som ivaretar kvalitet gjennom riktig personell på riktig plass til riktig tid
- Kommunen har fått etablert en god arbeidsflyt i sykehjem og hjemmetjenesten
- Tildelingsprosessen for tjenester i helse og omsorg er tilfredsstillende
- Kommunen har fått økt elastisitet i kompetanse mellom de ulike tjenestestedene og det er oppnådd en styrket samhandling mellom tjenestestedene
- Det er gjennomført risikoanalyser for medikamenthåndtering og pasientsikkerhet
- Kommunen har en tilfredsstillende brukermedvirkning og pårørendekontakt
- Det er identifisert og tallfestet potensial for besparelser for drift i helse og omsorg
- Det er foretatt en vurdering og fremlagt anbefalinger for hvilken velferdsteknologi som bør implementeres
- Det er levert en rapport med anbefalinger av tiltak for å nå prosjektets effektmål

Oppfølging av vedtak

- Vedtak om gjennomgang av pleie- og omsorgstjenester: Prosjekt PLO. Prosjektstart november 2020, med avslutning våren 2021.
- PS 91/20 Nye digitale trygghetsalarmer – priser 2021. Vedtaket er effektivt.

Status planprosesser

- Demensplan - Pleie og omsorgstjenesten hadde som formål å ferdigstille demensplan i løpet av 2020, men er forsinket av driftsmessige årsaker. Planlagt ferdigstilt 2021.

Tilsyn

- Forvaltningsrevisjonen oppstart revisjon med tema "medikamenthåndtering i hjemmetjenester". Tilsynet ble avsluttet februar 2021.

5.3.2 Helse

Om enheten

Legekontor:

Sentrale oppgaver:

- Det drives i hovedsak pasientrettet arbeid
- Legevakt i samarbeid med Brønnøy kommune
- Lege ved pleie- og omsorgsavdelingene
- Lege ved helsestasjon
- Tverrfaglig samarbeid og teamarbeid med andre enheter
- Smittevern og smittesporing
- Beredskapsarbeid
- Veiledning av LIS 1, vikarer og studenter

Helsestasjon:

Sentrale oppgaver:

- Helsestasjon 0-5 år
- Skolehelsetjenesten med faste besøksdager på begge skolene
- Koordinerer jordmortjenesten
- Vaksinasjon voksne
- Tverrfaglig samarbeid, både innad i kommunen og med 2. linjetjenesten
- Foreldreveiledning
- Koordinerende enhet barn og unge, ledende helsesøster er leder

Kommunal fysioterapeut:

Sentrale oppgaver:

- Kommunal fysioterapi opp mot omsorgsheim, hjemmesykepleien, helsestasjon
- Frisklivssentral – Oppbygging og oppstart med grupper

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
5	4,5	1	1		Legekontor	
2	2				Helsestasjon	
1	1				Kommunal fysioterapeut	Startet opp i mars

Det blir tildelt turnuslege for vår og høst. Turnuslegen som skulle komme for høsten trakk seg og Sømna kommune ble uten turnuslege for dette halvåret. Det er utfordrende at det er mulighet for å trekke seg på så kort varsel, da kommunen da ikke klarer å rekruttere ny turnuslege.

Sømna kommune har søkt etter fastlege i flere år, og på høsten 2020 fikk vi ansatt en lege som startet opp i januar 2021. Dette er en ALIS- lege, lege i spesialisering.

Kommunen brukte en del vikarer i 2020, både leger og støttepersonell som følge av stort arbeidspress i perioder pga. covid-19.

Sykefravær

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Økonomi

	Budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)

Legekontor	5 103 033	5 209 355,93	-106 322,93	2,1 %*
Helsestasjon	1 593 305	1 116 375	476 929,47	-29,9 %

*Avvik skyldes merutgifter på innkjøp av smittevernutstyr og vikar.

Nøkkeltall og måleindikatorer

Indikator		2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Andel influensavaksiner til innbyggere over 65 år (%)	<i>Sømna</i>	24,9	25,5	32,9	38,4	43,7
	<i>Hele landet</i>	23,8	26,9	31,6	38,2	43,4
	<i>Nordland</i>	20,4	21,4	25,9	32,2	36,1

Indikator		2016-2019
Andel kvinner født 1991-1996 som er vaksinert mot HPV (%)	<i>Sømna</i>	78,6
	<i>Hele landet</i>	59,3
	<i>Nordland</i>	62,5

Indikator	2014-2017	2015-2018	2016-2019
Andel overvekt og fedme med sesjon (%)	38,6	35	35

Resultater

Legekontor:

Beredskap og smittevern har hatt stort fokus i 2020. Legekontoret har arbeidet med interne og eksterne smittevernrutiner, beredskapsplaner, risikovurderinger, bemanningsplaner og omorganiseringer.

Det er rapportert ukentlig til Helsedirektoratet og Fylkesmannen/Statsforvalteren gjennom hele året.

Legekontoret har drevet utstrakt testing av pasienter daglig, på høsten har man fått disponere en arbeidsbrakke til teststasjon slik at personell ikke skulle stå ute uten muligheter for å ha ly for vær og vind.

Teststasjon. Foto: Laila Estensen

Kommunen har utstyrt en smitteklinikk utenfor legekontolets lokaler, på gamle politihuset, for å unngå å smitte ansatte. Der arbeider man i fullt smittevernutstyr. Kommunen har mottatt smittevernutstyr fra sentrale lagre og bygget opp et lite lager i Sømna. I begynnelsen fikk kommunen også en del utstyr fra lokale bedrifter.

Kommunen har fått prøvd ut flere digitale løsninger for å få til en sikker digital kommunikasjon med pasientene. Mange pasienter har benyttet tilbudet og gitt positiv tilbakemeldinger. E-portalen via Norsk helsenett fungerte etter hvert fint og alle leger og helsesykepleiere fikk opp hjemmekontorløsninger. Man har startet utskifting av datautstyr, men vi har fremdeles store utfordringer ved strømbrydd, da det ikke er nødaggregat vil systemene falle ut etter kort tid.

All kursing og kompetanseheving har blitt avholdt som e-læringskurs og webinar.

Helsestasjon:

Sømna kjøper jordmortjenester fra Helgelandssykehuset. Kommunen har besøk av jordmor annenhver torsdag. I 2020 var det 12 fødsler i Sømna.

Et år med koronavirus har hatt innvirkning på hverdagen. Helsestasjonen har vært tilstede for barn og unge i hele 2020. Man har ikke stengt ned tjenesten, men har innført strengere smittevern på helsestasjonen. I store deler av året har kun en av foreldrene fått være med på svangerskapskontroller og barnekontroller.

Helsesykepleiere har hatt faste dager på skolene gjennom hele året og har fulgt opp enkelte barn og unge selv om skolene har vært stengt. Helsesykepleierne opplever at både barn, foreldre og lærere tar kontakt med dem.

I slutten av året ble det koordinert 20 ansvarsgrupper rundt barn med sammensatte behov. Helsestasjonen koordinerte to IP-planer, men skulle ha laget flere.

Helsestasjonen fikk i 2019 penger til to prosjekter som skulle avsluttes i 2020. Prosjektet gjennom Helsedirektoratet har hatt fokus på digitalt løft i tjenesten, og det har passet fint dette året. Bufdirs prosjekt går på å styrke foreldrerollen. Det har vært vanskelig å gjennomføre kursing av foreldre og ansatte i år, så dette prosjektet har blitt forlenget til 2021.

Koronapandemien gjorde at man høsten 2020 hadde økt interesse for vaksiner, spesielt mot lungebetennelse og influensa. Dette førte til endel merarbeid. Innbyggere i Sømna er gode på å slutte opp om vaksiner, noe som er positivt for den planlagte vaksinerings mot covid-19.

Ledende helsesøster har gjennomført videreutdanning i kognitiv atferdsterapi for barn og unge, gjennom universitetet i Tromsø. Dette ble finansiert av prosjektet «Robust oppvekt».

Kommunal fysioterapeut:

Sømna kommune fikk tilsatt kommunal fysioterapeut i mars, og behovet for fysioterapitjenester innenfor skole, barnehage, helsestasjon, omsorgsheim, miljøtjenesten, hjemmesykepleien og leger ble kartlagt.

Fysioterapeuten begynte også arbeidet med å starte opp Frisklivssentral, dette er en kommunal helsetjeneste som skal forebygge sykdom og fremme god helse. Brukere som er aktuelle for frisklivssentralen blir henvist fra helsepersonell eller tar kontakt selv. Det ble startet opp et samarbeid med Frivillighetssentralen og laget gruppebaserte tilbud.

Den kommunale fysioterapeuten ivaretok beboere på institusjon (SOS og omsorgsboliger). Fysioterapeuten startet også et samarbeid med helsestasjon, ungdoms-LOS og skole innen forebygging og helsefremmede tiltak. Det ble holdt Bra mat kurs med god deltakelse. I tillegg har det blitt prioritert pasienter med behov for lymfødembehandling, med hjerneslag eller andre nevrologisk lidelse samt pasienter med sammensatte lidelser.

Kommunal fysioterapeut og frisklivssentral var et etterlengtet tilbud innen forebyggende helse og livsstilsendring.

Oppfølging av vedtak

- PS 27/20 Frisklivssentral. Frisklivssentralen ble etablert i mars 2020. I forbindelse med budsjettarbeid for 2021 ble stillingen som kommunal fysioterapeut satt vakant i påvente av en dreining i ressurser for å få gjenetablert tilbudet.
- PS 84/20 Etablering av Helsefellesskap på Helgeland. Vedtatt i kommunestyret i desember 2020. Følges opp 2021.

Status planprosesser

- ROS-analyse for helse ble ferdig i 2020 og det er laget tiltakskort til beredskapsplan.
- Smittevernplan er påbegynt og blir ferdig i løpet av 2021.
- Opplæringsplan for LIS og ALIS leger er snart ferdig, noen små justeringer gjenstår før ferdigstillelse.

Tilsyn

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i 2020

5.3.3 Bo- og miljøtjenesten

Om enheten

Sentrale oppgaver:

- Veiledning og opplæring i dagliglivets gjøremål
- Ulike aktivitetstilbud
- Bistand til mennesker med rus- og psykiske lidelser.

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
13	11,30	2	1,78	0,68	Miljøtjenesten	0,2 årsverk (Ledig helg)
0	0	2	2,0		Psykiatritjenesten	

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær	5,33
Egenmeldt sykefravær	2,63
Totalt sykefravær	7,96

Økonomi

	Budsjett 2020	Regnskap 2020	Avvik kroner	Avvik %
Bo og oppfølgingstjenesten	12 975 027	11 888 376,2	1 086 649,78	-8,4

Nøkkeltall og måleindikatorer

Tjeneste/antall brukere	2020	2019	2018
Praktisk bistand	11	15	16
Hjemmesykepleie	15	15	10
Støttekontakt	23	28	34
Avlastning barn/unge	3	3	4
Psykisk helse	59	67	57
Individuell plan		4	4

Resultater

Enheten ble etablert i forbindelse med omorganiseringen i kommunen. Bakgrunn for organiseringen var å minske kontrollspennet i den største enheten i kommunen, pleie- og omsorgstjenester, og sette et større fokus på å videreutvikle tjenester til personer med bistandsbehov eller rus- og psykiske lidelser. Enheten har fått navnet bo- og oppfølgingstjenesten, og har miljøtjenesten med tilrettelagte boliger og kommunal psykiatritjeneste under seg. Det er ønskelig å utvikle tjenesten til å bedre tilbudet til personer med rus- og psykiske lidelser, samt se på utviklingen innen miljøterapi og fremtidige behov i tilrettelagte boliger for personer med bistandsbehov. I forbindelse med denne omorganiseringen har også natt-tjenesten som tidligere både har servet hjemmesykepleiens brukere og miljøtjenestens brukere med base på miljøtjenesten, blitt splittet. De som jobber ute i hjemmesykepleien har base og tilhørighet der, mens de som jobber innomhus på boligene i miljøtjenesten har base der.

I 2020 gjennomførte kommunen brukerplan. Det er flere menn som er kartlagt i år, og mange av de kartlagte har barn. Det er behov for økt fokus på barn som pårørende og se på rutiner for dette sammen med helse.

Kunnskapsgrunnlaget til Sømna kommune viser at kommunen har et mangelfullt dagtilbud til mennesker innen brukergruppen rus og psykiatri. Før jul tok enheten i samarbeid med politisk og administrativ ledelse initiativ til et julebord for mange av brukere av tjenesten, samt andre som ønsket å delta. Arrangementet var vellykket, og det er ønskelig å få til flere slike treffpunkt og arrangementer.

LIMOG Colours øver ute og miljøtjenesten er ute på aketur. Foto: Maivi Olsen.

Miljøtjenesten har et etablert samarbeid med kulturskolen om musikk og helse, LIMOG Colours. Dette er en samspillsgruppe som øver jevnlig og opptre rundt om på arrangementer. Under koronapandemien har dette tilbudet delvis vært stengt, og i perioder har man måttet øve utendørs.

Flere tilbud til personer med bistandsbehov har vært nedstengt i perioder under pandemien, spesielt i starten, noe som har vært utfordrende.

Under nedstengingen i starten av pandemien ble det opprettet en psykososial krisetelefon som ble bemannet av kommunal psykiatritjeneste og kommunepsykolog.

Oppfølging av vedtak

- PS 52/20 Organisasjonsendring. Etter omorganiseringen er miljø- og psykiatritjenesten blitt en egen enhet kalt bo- og oppfølgingstjenesten. Dette for å styrke fokuset innen arbeid med psykisk helse og miljøarbeid.

Status planprosesser

Ingen aktuelle planprosesser i 2020.

Tilsyn

- Forvaltningsrevisjonen har startet revisjon med tema "medikamenthåndtering i hjemmetjenester". Tilsyn planlagt avsluttet første del av 2021

Markering av psykiatriens dag ved Frivilligsentralen. Foto: Wenche Fjerdingsøy

5.3.4 Kultur og frivillighet

Om enheten

Sentrale oppgaver:

- Folkebiblioteket. Formidling av litteratur og arena for debatt og kulturarrangement.
- Fordeling av kulturmidler
- Oppfølging av frivillighet, lag og foreninger
- Samhandling med frivilligsentral
- Samhandling med museet og fokus på kulturminnevern
- Samhandling og tilrettelegging for teater, kino og basseng
- Sceneinstruktørordningen
- Den kulturelle spaserstokken og skolesekken

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
1	0,5				Bibliotek	
1	0,1				DKS-koordinator	
		1	0,11		Badevakt	
					Kinoassistent	Ikke fast stilling, leies inn på timelønn

Sykefravær

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Økonomi

	Regnskap 2020 (kr)	Budsjett 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Frivilligsentral	561525	561025	-500	0,09
Kulturminnevern	411 544	395 000	-16 544	4,19
Bibliotek	729 959,07	756 121	26 161,93	-3,46
Kino	151 108,48	161 020,00	9 911,52	-6,16
Kunstformidling	114 910,46	122 776,00	7 865,54	-6,41
Idrett	77 642,79	61 000	16 642,79	27,28
Sømna Hallen	0	30 000	30 000	-100
Andre kulturaktiviteter	265 856,26	282 000	16 143,74	-5,72
Bygdebok	-842,32	-1 500	-675,68	-45,05
Kulturminnevern	411 544	395 000	-16 544	4,19

Nøkkeltall og måleindikatorer

DKS produksjoner

	2018	2019	2020
Egenproduserte	4	9	9
Gjesteproduksjoner	3	9	1

Biblioteket

	2018	2019	2020
Totalt utlån inkl. fornyelser	7100	8600	4227
Bokbestand	25.000	25.800	25.000*
Andel lånere biblioteket	5,3 %	10,5 %	<i>Ikke tilgjengelig data</i>
Antall arrangementer i biblioteket*	13	12	10

*I tillegg kommer tilgang til e-bøker og e-lydbøker til voksne/barn på 19.502 titler

Resultater

Biblioteket har arrangert sommerles for barn og unge. I 2020 hadde Sømna folkebibliotek en oppslutning på 45,5 % av målgruppen, som er svært bra.

Biblioteket var stengt for publikum i en periode på ca. 12 uker som følge av koronapandemien. Det har resultert i langt lavere utlån og besøkstall. I stengtperioden ble personell fra oppvekstområdet omplassert til biblioteket, og hele biblioteket ble rundvasket og det ble ryddet og kassert mange gamle titler. Til tross for mye stengt og en stor nedgang i antall besøkende i 2020, gjennomførte biblioteket flere arrangementer til ulikt publikum.

Konsert med Grete S. Eriksen hvor Trælnes mannskor synger med. Arrangementet ble støttet av Den kulturelle spaserstokken. Foto: Ingrid Collington-Hanna.

Kartlegging av organisert og uorganisert aktivitet og arenaer for dette i Sømna kommune. Funnene fra Ungdom i fokus og kommunestyrets prioriteringer i saken brukes i det videre arbeidet med organisert og uorganisert aktivitet og arenautvikling.

Frivillighetsstrategi Sømna kommune 2020-2023. Frivillighetsforum har hatt ett møte, men har pga. korona-restriksjoner ikke gjennomført andre møter.

Frivilligheten har i 2020 vært sterkt preget av pandemien. Koronapandemien medførte at mye av frivilligheten måtte stenge ned og endre sin planlagte aktivitet i 2020. Dette har hatt store konsekvenser for kulturlivet lokalt. Kommunen har veiledet lokalt kulturliv om de statlige kompensasjonsordninger. Mange av årets arrangement har vært utendørs for å kunne ivareta smittevern hensyn, som f.eks. julemarked. Det lokale kulturlivet og kommunen laget i samarbeid en annerledes nasjonaldagsfeiring som ble svært vellykket.

Frivilligprisen er delt ut for første gang i 2020.

Idrett og arenaer. Det er tilrettelagt for økt bruk av Sømna stadion med forbedring av lyssetting og brøyting. Svømmehallen er ikke renoveret. Dette er utsatt pga. koronapandemien. Rockebingen er ferdig, men ikke tatt i bruk fullt ut av smittevern hensyn.

Julemarked i Vik med utdeling av Frivilligprisen 2020 til Harald Daniel Skauvik, Tomas Øvrebust og Stig Sømhovd for sitt arbeid med å holde lokalsamfunnet rent og fritt for søppel. Foto: Eline Monsen.

Oppfølging av vedtak

- PS 43 Kartlegging av organisert og uorganisert aktivitet og arenaer for dette i Sømna kommune. Funnene fra Ungdom i fokus og kommunestyrets prioriteringer i saken brukes i det videre arbeidet med organisert og uorganisert aktivitet og arena utvikling.
- PS 65/20 Frivillighetsstrategi Sømna kommune 2020-2023. Treffpunktene med frivillige lag og foreninger er ikke gjennomført etter strategiens intensjon i 2020 som følge av korna-restriksjoner.
- PS 66/20 Plan for den kulturelle skolesekken er utarbeidet.
- PS 83/20 Plan for den kulturelle spaserstokken er utarbeidet.
- PS 59/20 Tildeling av kulturmidler til drift og prosjekt for 2020, samt tildeling av Sømna kommunes kulturstipend 2020. Det var få søkere, og midlene ble skjønnsmessig fordelt mellom søkerne for å sikre drift og inntekt til flest mulig av lag og foreninger, men hovedfokus på de som har barn og unge som primærmålgruppe.
- PS 87/20 Statutter Frivilligprisen i Sømna
- PS 109/20 Frivilligprisen 2020. Delt ut for første gang i 2020.

Status planprosesser

- Plan for den kulturelle skolesekken er utarbeidet i 2020
- Plan for den kulturelle spaserstokken er utarbeidet i 2020
- Plan for kulturminnevern. Arbeidet er igangsatt, men forsinket pga kapasitetsproblematikk og restriksjoner i forbindelse med covid-19 pandemien. Historielaget har fått oppdrag med

innsamling av data og materiale, og vil i samarbeid med bla museet og andre bidra til kildemateriale og råstoff til planen. Det er tenkt ferdigstillelse høst 2021.

Tilsyn

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i 2020.

5.3.5 Velferd

Om enheten

Sentrale oppgaver:

- NAV Sømna
- Flyktningetjeneste
- Husbankordninger

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hovedfunksjon	Utfyllende kommentarer
1	2				Flyktningetjeneste	
1	1				Ungdomslos	50 % prosjektfinansiert
		1	1		NAV konsulent	50 % innleid som vikar for ungdomslos
1	1				Enhetsleder	Kultur og velferd

Sykefravær

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Økonomi

	Regnskap 2020 (kr)	Budsjett 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Voksenopplæring fremmedspråklig	-179 827,75	561025	-500	-
Sosial rådgivning/veiledning	1 411 718,77	1 564 480	152 761,23	-9,76
Krisesenter	280 399	250 00	-30 399	12,16
Sosialkontoret andre tjenester (flyktningetjenesten)	828 698,48	1 893 501	1 064 802,52	-56,23
Introduksjonsordningen	209 735,19	160 311	-49 424,19	30,83
Kvalifiseringsordningen	41 607,50	215 466	173858,50	-80,69

Økonomisk sosialhjelp	1 567 218,11	1 606 000	38 781,89	-2,41
Generelt statstilskudd	-2 154 400	-1 971 700	182 700	-9,27

Nøkkeltall og måleindikatorer

Indikator	2018	2019	2020
Antall enkeltvedtak etter lov om sosiale tjenester	215	321	237
Antall mottakere av introduksjonsstønad	20	11	1
Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år (%)	15 %	16 %	*
Andel barn i lavinntektshusholdninger (%)	16,6%	11,2 %	<i>Ikke tilgjengelig statistikk</i>

*Som følge av manglende sosialfaglig system og at kommunen da ikke får lov å rapportere til Kostra vil det ikke være tilgjengelige tall for 2020.

Startlån	2018	2019	2020
Antall vedtak totalt	13	6*	12
Sum	1.708.346	1.458.636	8.413.317

*Tre saker som fikk vedtak om utbetaling i 2019, én sak fikk forhåndsgodkjenning i 2019 og ble utbetalt i 2020.

Gjennomsnittlig antall mottakere av arbeidsavklaringspenger og uføre

	Alder	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017	2016-2018
Varig uførepensjon	18-44 år	5,4	5,7	5,7	5,5	5,4
	45-66 år	24	22,7	22,2	21,8	21,8
Arbeidsavklaringspenger	18-44 år	5	3,4	2,5	2,4	3,3
	45-66 år	2,1	1,5	1,5	1,8	2,4

Kilde: KommuneHelse statistikkbank 2021: <http://khs.fhi.no/webview/>

Barn av eneforsørgere

År	2013-2015	2014-2016	2015-2017	2016-2018	2017-2019
Hele landet	15,1	15,1	15	15	15
Nordland	17,3	17,1	16,8	17	17
Sømna	13,6	13,7	14,3	15	17

Kilde: KommuneHelse statistikkbank 2021: <http://khs.fhi.no/webview/>

Andel frafall i videregående skole (%)

	2014-2016	2015-2017	2016-2019
Hele landet	22	21	20
Nordland	26	25	24
Sømna	18	20	19

Kilde: KommuneHelse statistikkbank 2021: <http://khs.fhi.no/webview/>

Resultater

Det ble som forventet ikke ny bosetting av flyktninger i Sømna i 2020. Flyktningetjenesten er i løpet av 2020 nedskalert med 60 % stilling, og det forberedes en avvikling av tjenesten i løpet av 2021. Det har vært noe sekundærflytting ut av kommunen, og det har vært god overgang til skole/jobb som har medført mindre ressursbruk i tjenesten enn forventet. Det ble tilført tjenesten statlig støtte som kompensasjon for merforbruk i forbindelse med koronapandemien som medførte noe høyere tilskudd enn forventet i 2020.

Ungdomslosen var i 2020 på studietur til Dublin sammen med helsesykepleier i regi av Bufdir, Erasmus + Aktiv ungdom for å etablere kontakt med samarbeidspartnere for å sende ut ungdommer fra Sømna gjennom det Europeiske solidaritetskorpset. Det ble kjørt informasjonskvelder på Lime ungdomsklubb for 9. og 10. klasse om programmet. Ungdomslosen har vært sentral ute i skolene både alene og sammen med samarbeidspartnere som frisklivskoordinator. I tillegg til å følge opp enkeltungdommer og ha gruppetilbud har losen en rolle i samarbeidsteam og nettverk. Losen er et godt supplement og samarbeidspart for skoler, helse og NAV i oppfølgingen av unge for å hindre frafall og fremme overgang til skole og jobb.

NAV Sømna hadde i 2020 et beredskapssamarbeid med NAV Brønnøy og de andre kontorene på Sør-Helgeland i tilfelle stort bortfall av personell under koronapandemien. I forbindelse med den planlagte omorganiseringen i kommunen og at flyktningetjenesten ble nedskalert definerte det seg et tydeligere behov for å sikre tjenestene bedre gjennom et interkommunalt samarbeid. Det ble gitt mandat til å utrede et interkommunalt samarbeid og fattet vedtak om et nytt interkommunalt NAV kontor på Sør-Helgeland fra 01.01.21.

Under koronapandemien fikk NAV et økt trykk på permitterte og registreringer av arbeidsledige, samt flere søknader om sosialhjelp enn forventet. NAV kontoret bisto i samarbeid med område landbruk, teknisk og næring med å ivareta både arbeidsgivere og ansatte som hadde behov for oppfølging. I tillegg ble det viktig å i samarbeid med området oppvekst å ivareta sårbare barn, unge og familier under nedstengingen.

Oppfølging av vedtak

- PS 25/20 Midlertidig interkommunalt samarbeid om NAV i forbindelse med covid-19. Interkommunalt samarbeid under koronapandemi
- PS 42/20 Mandat til utredning av interkommunalt samarbeid om kommunale tjenester i NAV på Sør-Helgeland. Interkommunalt NAV for Sør-Helgeland fra 01.01.21

- PS 68/20 Godkjenning av samarbeidsavtale for NAV Sør-Helgeland. NAV blir interkommunalt fra 01.01.21 med Brønnøy som vertskommune.

Status planprosesser

Ingen aktuelle planprosesser i 2020.

Tilsyn

Det er ikke gjennomført tilsyn i 2020

Interkommunale tjenester

Krisesenter:

Krisesenteret er en interkommunal tjeneste i samarbeid med Brønnøy (vertskommune), Bindal, Vega, Sømna og Vevelstad. Senteret har hatt normal drift gjennom hele 2020 til tross for koronapandemien. Det har ikke vært avholdt møter med samarbeidskommuner i 2020. Krisesenteret har 185 % stillinger fordelt på 100 % fagleder og 7 vakter med vaktenheter på 8,5 % eller 17 %.

Det skal være heldøgnet og har 24/7 vakttelefon. I 4 uker i løpet av sommeren blir tjenesten ivarettatt av krisesenteret i Mosjøen i forbindelse med ferieavvikling.

Leder rapporterer på avvik på fysisk utforming av huset mht universell utforming og sikkerhet, samt at botilbudet for menn med barn ikke er tilfredsstillende.

Nøkkeltall for 2020:

- 1 kvinne og 2 barn overnattet på senteret i 2020, tilsammen 504 liggedøgn
- 43 dagbesøk/telefonsamtaler
- Total driftskostnad krisesenteret 1.641.110 kr, Sømna kommunes andel 252.128 kr

Barnevern:

Barnevernstjenesten er en interkommunal tjeneste for hele Sør-Helgeland. Tjenesten er organisert i tre team: Undersøkelse, tiltak og omsorg, og har totalt 19,5 stillingshjemler. Av disse stod 1,5 stillinger vakant deler av året. Dette skyldes rekrutteringsutfordringer. 3,8 stillinger har over tid vært finansiert gjennom statlige midler, disse midlene ble videreført i 2020. På tross av koronasituasjonen, relativt høy turnover, vakante stillinger og flere nytilsatte har tjenesten i 2020 få fristbrudd. De få tilfellene er direkte knyttet til den nasjonale nedstigningen, som gjorde det svært krevende å gjennomføre absolutt alle undersøkelser innen lovens frist. Alle barn i fosterhjem fikk imidlertid oppfylt sin rett til minimum fire årlige tilsyn, og alle meldinger ble gjennomgått innen fristen på en uke.

Det jobbes fortløpende for økt kvalitet og kompetanse i tjenestene. Mellom annet oppdateres alle sentrale rutinebeskrivelser samtidig som også nye etableres. To av barnevernets ansatte har i løpet av 2020 tatt videreutdanning direkte relevant for det praktiske arbeidet i tjenesten. Videre gjøres det forberedelser til at barneverntjenesten får ytterligere ansvar og flere oppgaver i forbindelse med ikrafttreddelsen av barnevernreformen i 2022. Kompetanseheving innenfor fosterhjemsarbeidet har i den forbindelse høy prioritet.

Kombinasjonen av ubesatte stillinger, vansker med å rekruttere personell med påkrevd barnevernfagligkompetanse, flere nyansatte og nye oppgaver er utfordrende. Samlet er dette faktorer som kan utgjøre en økt risiko for svikt om situasjonen vedvarer.

Barneverntjenesten mottok 2020 214 bekymringsmeldinger mot 145 i 2019. Noe av årsaken til økningen kan trolig tilskrives at absolutt alle meldinger nå skal registreres, også meldinger i eksisterende sak. Tjenesten hadde ingen fristoverskridelser på gjennomgang av innkommende meldinger. Tjenesten hadde få fristoverskridelser på undersøkelser i 2020.

I 2020 mottok 80 barn hjelpetiltak og 37 barn omsorgstiltak.

	Budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Barnevern avd. Sømna	4 487 215	4 213 880	273 335	-6,1

Tjenesten hadde et underforbruk for regnskapsåret 2020, dette kommer som følge av mindre reiseaktivitet og lavere forbruk av besøkshjem og støttekontakter grunnet koronasituasjonen.

5.4 Oppvekst

Søm følge av overgangen fra 2- til 3-nivå i Sømna kommunes organisering ble det ansatt en områdeleder for oppvekst som har ansvar for barnehage, skole, voksenopplæring og kulturskole. Områdeleder var på plass 01.10.20.

Rollen som aktiv skole- og barnehageeier er et stort ansvar og den er viktig for at kommunen skal levere tjenester som har god nok kvalitet, samtidig som man forholder oss til de rammer kommunen er tildelt. Som alle kommuner i regionen har Sømna utfordringer med tanke på nedgang i barnetall og dermed krav om økonomisk omstilling – samtidig som vi skal levere tjenester med stadig større krav til kvalitet og resultater.

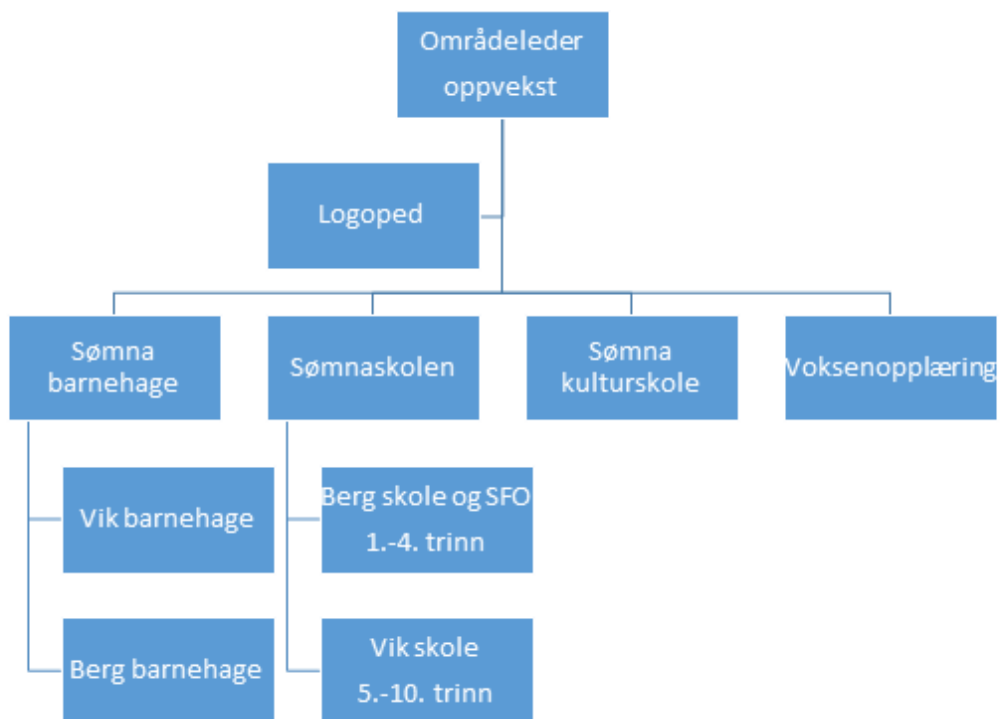

Foto: Kirsti Maristad

Interkommunalt samarbeid

Sømna kommune deltar i flere regionale samarbeid innenfor oppvekstsektoren.

Regionalt skolefaglig ressurscenter (RSR) er etablert med Brønnøy kommune som vertskommune. Både Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og Regionalt kompetansekontor (RKK) er nå plassert inn i RSR under ledelse av Brønnøy kommune gjennom en vertskommuneavtale.

Regionalt samarbeider kommunen også med Nord universitet både innenfor barnehage- og skolesektoren. REKOM (Regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling) og DEKOM (desentralisert kompetanseutvikling (for skole)) er ordninger Utdanningsdirektoratet finansierer for å sikre faglig utvikling innenfor sektoren. Poenget er et praksisnært samarbeid med UH-sektoren (universitet og høyskole) der kommunene får kompetansepåfyll fra det siste innen forskning og pedagogisk teori, og UH henter praksisrelatert kunnskap til sine utdanningsprogrammer innenfor feltet.

Sømna har i tillegg et velfungerende samarbeid på gjennomføring av tilsyn i barnehager. Dette ivaretas av en regional gruppe som koordineres av rådgivende utvalg for oppvekst på Sør-Helgeland (tidl. Fagutvalget).

Sømna kommune har en skoleavtale med Brønnøy kommune der elever som bor tett inntil kommunegrensa får gå på skole i Sømna. Avtalen går ut i 2021 og må reforhandles innen 31.12.21.

Sømna kommune har en barnehageavtale som sikrer at barn som bor ved kommunegrensa i Brønnøy kommune kan få tildelt barnehageplass i Sømna. Avtalen ble inngått 02.04.2013 og kan sies opp av begge parter med 2 års skriftlig varsel.

Sømna har også en avtale vedr. elever fra Brønnøy kommune som benytter seg av kulturskoletilbudet i Sømna. Denne avtalen ble reforhandlet i 2020.

Økonomi

På grunn av omorganiseringen ligger kulturskole under kultur og velferd i regnskapet for 2020. Det er også noen poster som hører til under det nye oppvekstområdet som i 2020 blir rapportert på under rådmannen.

Fra 2021 er disse poster flyttet til det nyopprettede området *Områdeleder oppvekst*.

	Budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Vik skole	21 769 359	20 868 998	900 360	4,14
Berg skole	11 507 857	10 388 844	1 119 012	9,72
Sømna barnehage	8 856 516	7 688 380	1 168 135	13,19
Sømna kulturskole*	2 049 362	1 723 395	325 966	15,91

*= tall hentet fra 131 Kultur og velferd

Både skole og barnehage har positivt avvik for 2020. Dette forklares nærmere under.

Foto: Connie A. Rønning

5.4.1 Barnehage

Om enheten

Sømna barnehage drives som en enhet fordelt på to bygg. Barnehagene drives etter tradisjonell avdelingsmodell, og barna går i sine faste avdelinger inndelt etter alder. Berg barnehage har 3 avdelinger med plass til 42 barn daglig, og Vik barnehage har 2 avdelinger med plass til 26 barn daglig. Totalt gir det oss en kapasitet på 68 plasser.

Sømna barnehage ledes av en felles styrer med en assisterende styrer.

Sentrale oppgaver:

- Bidra til at barn som går i barnehage for en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek
- Bidra til at Sømna kommune er attraktiv som bostedskommune gjennom å ha full barnehagedekning
- Drive barnehagen i henhold til gjeldende lovverk, forskrifter og rammeplan for barnehage
- Være helsefremmende og bidra til god folkehelse

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hoved-funksjon	Utfyllende kommentarer
2	1,8			Nei	Styrer	En styrer og en ass. styrer
6	6			Økning	Pedagogisk leder	Justeres ut i fra barne-gruppenes behov
10	9,35			Reduksjon	Annen grunn-bemannings	
3	2,6			Nei	Spes. ped. tiltak/ekstra-ressurs	
		1	1		Lærling	

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær	7,53
Egenmeldt sykefravær	3,66
Totalt sykefravær	11,19

Økonomi

Sømna barnehage leverer et positivt driftsresultat for 2020. Dette skyldes flere ting, men den største årsaken er at utgiftene til pensjon ble lavere enn budsjettet. I tillegg har Sømna barnehage noe vakanser/sykelønnsrefusjon som slår heldig ut. Det har også vært lav aktivitet på kurs og opplæring grunnet korona. Man ser imidlertid at brukerbetaling er noe høyt budsjettet, dette vil gi utslag i 2021 da man etter hovedopptak ser at Sømna har færre barn neste barnehageår.

Fremtidige utfordringer: Sømna har et barnetall med synkende prognoser. Dette krever at kommunen tilpasser driftsnivået årlig, noe som igjen vil kunne gi uforutsigbarhet med tanke på økonomiske rammer, bemanning og kompetanse.

Nøkkeltall og måleindikatorer

Indikator	2018	2019	2020
Andel barn i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (%)	113,9*	108,5*	109,7*
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (%)	32,5	36,4	38,3
Antall barn per årsverk i grunnbemanningen (antall)	4,9	4,8	4,4
Svarprosent foreldreundersøkelsen (%)	Vik: 61,91 Berg: 80,49	Vik: 32 Berg: 74	Vik: 84,2 Berg: 87,1

*= tallet er over 100% grunnet barnehagebarn fra Brønnøy kommune

Resultater

2020 har vært et utfordrende år for alle. I mars 2020 ble barnehagene stengt på grunn av covid-19 og dette førte til mange utfordringer for hele samfunnet da foresatte måtte være hjemme fra jobb for å passe egne barn. Etter hvert kom det på plass ordninger der barn med foresatte som hadde kritiske samfunnsfunksjoner skulle få et tilbud om å være i barnehagen. Det ble også lagt til rette for at det som defineres som særlig sårbare barn skulle få et barnehagetilbud til tross for nedstengingen.

Etter gjenåpning har det vært et særdeles sterkt fokus på smittevern. Myndighetene utarbeidet ulike smittevernveiledere som førte til at organisering av barnehagens hverdag ble styrt av dette. Det ble mindre fleksibilitet og større utfordringer med tanke på fravær.

Mange planlagte ting måtte settes til side og de ansatte måtte være endringsfokuserte og hele tiden være i stand til å løse daglige utfordringer på en ny måte. Det har vært et viktig fokus å ivareta alle barna i denne spesielle situasjonen og at spesialpedagogiske tiltak og andre tiltak rettet mot sårbare barn skulle ha prioritet.

Situasjonen i 2020 har ført til at man ikke har fått jobbet like planmessig med utviklingsarbeid som tidligere. Av de områdene man i handlingsdelen for 2020 skulle ha fokus på har noe måttet vente, dette gjelder bl.a. felles arbeid med skolen på dette med systematisk språk- og begrepsinnlæring. Likevel har de ansatte jobbet godt internt med helsefremmende tiltak, IKT/digitalisering og hatt fokus på å forberede de endringer i barnehagelov som trådte i kraft fra nyttår 2021.

Digitale løsninger har sikret regionalt samarbeid og kompetanseheving til tross for restriksjoner og Sømna barnehage jobber tett med Nord universitet i dette viktige arbeidet gjennom REKOM - den regionale ordningen for barnehagebasert kompetanseutvikling.

Sømna barnehage har gjennomført foreldreundersøkelse med god svarprosent. De foresatte er i stor grad fornøyd med tilbudet som gis Sømna barnehage. Det som drar ned er det fysiske miljøet. Dette er ting som ny barnehage i Vik vil endre.

I Sømna barnehage ligger vi innenfor nasjonal bemannings- og pedagognorm. Sømna barnehage har god pedagogdekning, noe vi anser som et viktig grep for å sikre god kvalitet i barnehagen. Det er også fokus på fagkompetanse gjennom våre ansatte med fagbrev innenfor barne- og ungdomsarbeiderfaget. Man har et godt tverrfaglig samarbeid med helsesykepleier, logoped, PPT og andre instanser ved behov.

Sømna barnehage hadde i 2020 en lærling. Det er viktig å sikre rekruttering gjennom en god fagopplæring i barnehagen. Man har også hatt som mål i kommuneplanens handlingsdel for 2020-2023 å rekruttere menn til barnehagen og er glade for at lærlingene man har nå begge er menn.

Oppfølging av vedtak

- PS 112/19 Ny barnehage i Vik: Styrer, ansattrepresentanter og foreldrerepresentanter har deltatt i arbeidsgruppen for ny barnehage i Vik.

Status planprosesser

- Det skal lages en overordnet oppvekstplan for Sømna, dette arbeidet er ikke igangsatt og planlagt utført i 2021 jf. Planstrategi 2020-2023 (82/20).

Tilsyn

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i Sømna barnehage i 2020.

Foto: Kirsten Smidesang og Lise Bjørn

5.4.2 Skole

Om enhetene – Berg skole og Vik skole

Sømnaskolen består av en skole i to bygg. 1. - 4. trinn (inkl. SFO) holder til på Berg skole, 5. - 10. trinn holder til på Vik skole.

Totalt går det 262 elever i Sømnaskolen. Berg skole har 96 elever og 31 barn på SFO. Vik skole har 166 elever. Elevtallet vil variere noe gjennom året da vi har noe tilflytting/raflytting.

Skolene er i dag organisert under hver sin rektor.

Sentrale oppgaver:

- Skolen skal, i samarbeid med heimen, bidra til at elevene utvikler kunnskap, ferdigheter og holdninger for å meste livene sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet
- Skolen skal drives i henhold til gjeldende lovverk, forskrifter og læreplanverk for grunnskole
- Være en trygg læringsarena som oppleves inkluderende og som fremmer helse, trivsel og læring for alle
- Sikre at alle elever får et best mulig utbytte av den ordinære opplæringen gjennom tilpasset opplæring for alle
- Kommunen må ha ekstra fokus på overganger mellom skolene og jobbe for et mest mulig enhetlig og helhetlig skoleløp i Sømnaskolen

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hoved-funksjon	Utfyllende kommentarer
Berg skole						
1	1				rektor	
1	0,7				sekretær	
9		2			lærere	Totalt 10,07 årsverk
5		1			assistenter/ fagarbeidere	
1					vernepleier	
Vik skole						
1	1				rektor	
2	0,8				sekretær	
19		8			lærere	Totalt 19,49 årsverk
3		2			assistenter/ fagarbeidere	
1					vernepleier	

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent	
	Berg skole	Vik skole
Legemeldt sykefravær	4,56	3,53
Egenmeldt sykefravær	2,36	2,59
Totalt sykefravær	6,92	6,12

Økonomi

Både Berg og Vik skoler leverer et positivt driftsresultat for 2020. Dette skyldes i hovedsak lavere pensjonsutgifter enn budsjettet. I tillegg har man et mindreforbruk på kjøp, leie, leasing av maskiner og lisenser. Det er behov for en større gjennomgang av dette området for å sikre riktig budsjettering. Også innenfor skole har koronaåret 2020 ført til minimalt med utgifter til kurs og opplæring.

Det er noe usikker budsjettering på området refusjoner fra andre kommuner, dette kan skyldes at man ikke alltid vet hvorvidt Sømna får elever fra nye kommuner der utgifter til grunnskoleopplæring og eventuell spesialundervisning skal belastes hjemkommune.

Kommunen har budsjettet med en for høy brukerbetaling på SFO, dette må justeres for å få et mer realistisk budsjett her.

Imidlertid vil det være behov for en reduksjon i driftsutgifter til skole, noe som ble vedtatt i budsjett for 2021. Dette medfører tiltak som settes i verk foran skoleåret 21/22.

Nøkkeltall og måleindikatorer

Indikator	2018	2019	2020
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6-15 år Berg og Vik (kroner)	148.714,8	158.681,5	157.038
Grunnskolepoeng	37,3	41,2	44,8
Andel lærere som oppfyller kompetansekravene (%)	77,5	99,72	97,37
Andel spesialundervisning ungdomsskolen (%)	17,6	16,74	10,47
Nasjonale prøver lesing. Andel 5. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	*	24	*
Nasjonale prøver lesing. Andel 8. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	12,9	6,5	6,9
Nasjonale prøver regning. Andel 5. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	21,7	29	*
Nasjonale prøver regning. Andel 8. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	6,3	12,9	3,4
Deltagelse elevundersøkelse 7. trinn (%)	90,6	100	100
Deltagelse elevundersøkelse 10. trinn (%)	87,9	94,4	100
Deltagelse foreldreundersøkelse 7.trinn (%)	68,8	Ikke gjennomført	Ikke gjennomført
Deltagelse foreldreundersøkelse 10. trinn (%)	70,6	Ikke gjennomført	Ikke gjennomført

*= tallet er unntatt offentlighet

Resultater

Covid-19 og smittevern:

Også innenfor skolesektoren har Covid-19 påvirket hverdagen for alle. Det å stenge skolene våren 2020 var inngripende, og man vet ennå ikke senvirkningene av et så kraftig tiltak.

Også innenfor grunnskole ble det tidlig iverksatt muligheter for elever med foresatte som hadde kritiske samfunnsfunksjoner skulle få et tilbud om tilsyn, men undervisningen foregikk i stor grad digitalt for alle elever.

I en tidlig fase ble noe helsepersonell som var dedikert til barn og unge omdisponert til andre oppgaver, noe myndighetene i ettertid har vært tydelige på at kommunen ikke kan gjøre igjen. Barn og unge skal ivaretas som tidligere av både skolehelsetjeneste og andre støttefunksjoner til tross for økt belastning på helsevesenet grunnet testing og smittesporing.

Sårbare barn og unge har vært en prioritert gruppe og det har også vært fokus på at spesialundervisning skulle opprettholdes i størst mulig grad. Det ble opprettet et tverrfaglig team som skulle ivareta denne gruppen elever. Det ble også etter hvert åpnet opp for at elever som ikke hadde tilstrekkelig utbytte av den digitale undervisningen fikk noe tilrettelagt undervisning på skolen.

Skolene har hatt et særdeles sterkt fokus på smittevern og har måttet foreta endringer jevnlig ut i fra sentrale føringer. Likevel har man prøvd å gjennomføre de aktiviteter og opplegg som skal ivareta både Sømna både som MOT-kommune og som helsefremmende skoler jf. Kommuneplanens handlingsdel for 2020-2023. Vedr. kantinetilbud/skolefrukt har dette vært berørt av Covid-19 og smittevernregler, men skolene har strukket seg langt for å klare å levere et alternativt tilbud til tross for dette.

Spesialundervisning og tilpasset opplæring:

Andel elever med spesialundervisning har gått noe ned, dette er i tråd med den regionale satsningen på området og er noe man må jobbe videre med sammen med foresatte, PPT, og eleven selv. Fra 2021 innfører regjeringen en ny satsning som kalles *Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderende praksis* som vil bety mye for hvordan skolen skal jobbe på dette området. Myndighetene ber oss om å se det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske tilbudet i sammenheng. Dette vil bety noe for vår organisering av ressurser for neste skoleår.

Kompetanse:

Sømna kommune har hatt flere lærere på videreutdanning gjennom Utdanningsdirektoratets ordning. Dette er viktig da det i 2025 blir innført nye krav til kompetanse på en del fag. Man ligger per i dag tett opp til 100% kvalifiserte lærere og dette er en styrke for Sømnskolen.

Det har også blitt brukt mye tid på felles kompetanseheving gjennom arbeidet med ny læreplan (Kunnskapsløftet) som ble innført høsten 2020.

Nasjonale prøver:

Sømnskolen har hatt en forbedring av resultatene på nasjonale prøver og ville nå ikke lenger kvalifisert til å få delta i Utdanningsdirektoratets veilederkorpsordning. Likevel ser man at det fremdeles er for mange svake lesere, noe som er bekymringsfullt. Sømna har en relativt stor andel elever med diagnosen dysleksi og det å tilrettelegge for at disse elevene får et tilpasset opplæringstilbud vil være viktig. God opplæring i bruk av verktøy er sentralt her og er noe vi må ha et kontinuerlig fokus på jf. Kommuneplanens handlingsdel for 2020-2023.

Elevundersøkelsen:

Elevundersøkelsen viser at elevene i Sømnskolen trives godt, de opplever god støtte fra sine lærere og de opplever lite mobbing. Når det gjelder forbedringsområder ser man at opplevelse av mestring og motivasjon gjennom mer variert, praktisk og relevant opplæring har et forbedringspotensial.

Oppfølging av vedtak

- PS 12/20 Kommunale vedtekter skolefritidsordning. Vedtektene ble vedtatt og er satt i verk
- PS 23/20 Endring samarbeidsavtale PPT. PPT inngår nå i det regionale skolefaglige ressurscenteret og ledes av Brønnøy kommune etter en vertskommunemodell. PPT bistår kommunene på samme måte som tidligere

Sømna kommune har deltatt i Utdanningsdirektoratets veilederkorpsordning sammen med en del andre kommuner i Nordland. Dette samarbeidet varer ut våren 2021 og har gitt både læring og nyttige innspill. Fokus har vært å få til et bedre system for oppfølging av resultatene i skolen som igjen skal føre til bedre læring for elevene.

Status planprosesser

- Det skal lages en overordnet oppvekstplan for Sømna, dette arbeidet er ikke igangsatt og planlagt utført i 2021 jf. Planstrategi 2020-2023 (82/20).

Tilsyn

Berg skole hadde kontroll/tilsyn av lekeplassen i juli 2020. Tilsynet er utført av Sømna kommune. Det har ikke vært gjennomført tilsyn på Vik skole i 2020.

5.4.3 Kulturskole

Om enheten

Sømna kulturskole ble i 2020 overført til oppvekstsektoren gjennom omorganiseringen i kommunen. Kulturskolens visjon er "kulturskole for alle" og har i dag tilbud innenfor musikk, sang, visuell kunst og teater.

Sentrale oppgaver:

- Gi et frivillig tilbud innen ulike kulturfag til alle mål- og aldersgrupper i kommunen, med hovedvekt på barn og unge
- Bidra til at alle barn og unge i Sømna får en oppvekst som gir dem lyst på livet og evnen til å mestre det
- Utvikle og delta i samarbeid mellom ulike kunst- og kulturuttrykk internt i kulturskolen og ellers i kulturlivet, og delta i markedsføringen av Sømna kommune og Helgeland
- Drive kulturskolen i henhold til gjeldende lovverk, forskrifter og Nasjonal rammeplan for kulturskole

Foto: Bente Merethe Solvold Hauan

Antall ansatte og årsverk fordelt på kjønn og funksjon

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning eller reduksjon	Hoved-funksjon	Utfyllende kommentarer
1	0,3				rektor	ledelse 0,3 årsverk
4		2			undervisnings-personell	totalt årsverk undervisnings-personell 3,48

Sykefravær

Sykefravær rapporteres ikke for avdelinger/enheter med færre enn 10 ansatte. Dette av personvern hensyn.

Økonomi

Også Sømna kulturskole leverer et positivt driftsresultat for 2020. Selv om det er få ansatte i Sømna kulturskole har også her det at pensjonsutgiftene har vært lavere enn budsjettert påvirket resultatet i positiv retning.

Imidlertid har korona satt stopper for en del aktivitet grunnet nedstenging og smittevernregler noe som har ført til at inntekt på utleie av ansatte til private lag/foreninger har uteblitt. Av samme årsak har det også vært mindre aktivitet enn vanlig i 2020 og brukerbetaling har derfor vært lavere enn budsjettet.

Nøkkeltall/måleindikatorer

Indikator	2018	2019	2020
Antall elever i grunnskolealder	107	87	94
Andel barn i kulturskolen (%)	37	39	30
Antall elever over grunnskolealder	1	2	2
Antall elever musikkundervisning	114	85	85
Antall elever visuelle kunsthøgskole	*	32	46
Antall elever teater	*	8	7
Antall elever dans	35	*	*

*= kan ikke tilby dette

Resultater

Covid-19-situasjonen har ført til vansker med å gjennomføre alt som var planlagt for 2020. Likevel har man klart å få til mye med fokus på smittevernregler og bruk av nye løsninger. Kulturskolen har gjennomført en del digitale arrangement og også hatt arrangementer utendørs for å klare å holde avstand. I en vanskelig tid vil kultur og glede gjennom felles opplevelser være sentralt, her har kulturskolen bidratt med sin kompetanse.

Sømna kulturskole avsluttet i 2020 en toårig deltagelse i kulturskolens veiledningsordning gjennom Norsk kulturskoleråd. Grunnet Covid-19 ble veiledningsperioden avsluttet et halvt år senere enn planlagt. Fokus på veiledningen har vært skole-hjemsamarbeid. Utviklingsarbeidet så langt har bidratt til positive endringer i kommunikasjonen mellom kommuneadministrasjonen, skoleeier og kulturskolen. Både innad og utad har man nå en tettere dialog, medskapning og samarbeid, samtidig som man har fått flere arenaer der vi kan delta og synliggjøre kulturskolen kompetanse og ressurser.

Kulturskolen samarbeider tverrfaglig med andre tjenesteområder og har en målgruppe som er fra 0 – 100 år. Gjennom deltagelsen i MMB (Musikkbasert Miljøbehandling) Helgeland nettverk har det vært et godt samarbeid med Helse-, velferds- og kulturområdet.

Som beskrevet i kommuneplanens handlingsdel 2020-2023 har man hatt som mål å få bedre lokaltidsplasser for kulturskolen. Det er nå tegnet ny leiekontrakt for dagens lokaler og dette gir kulturskolen et godt grunnlag for sitt arbeid videre, både med tanke på arbeidsmiljø for elever og lærere, men også med tanke på fremtidsvisjoner og nye satsninger.

Oppfølging av vedtak

Ingen politiske vedtak vedr. Sømna kulturskole i 2020.

Status planprosesser

Det skal lages en overordnet oppvekstplan for Sømna, dette arbeidet er ikke igangsatt og planlagt utført i 2021 jf. Planstrategi 2020-2023 (82/20).

I tillegg er det planlagt en revisjon av Sømna kommunes kulturskoleplan i 2021.

Tilsyn

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i Sømna kulturskole i 2020.

Foto: Lene Sund

5.5 Helgeland rehabilitering

Om enheten

Helgeland rehabilitering tilbyr i dag tverrfaglig spesialisert rehabilitering til sykehus, kommuner og privatpersoner. Brukerne kommer fra hele Helgeland, og det er også gjestepasienter fra andre Helseforetak og sykehus.

Helgeland Rehabilitering tilbyr i dag spesialisert behandling innenfor følgende diagnoser

- Hjerneslag og hjerneskader
- Lungesyke, kols og andre luftveissykdommer
- Muskel og skjelettplager
- Ortopedisk behandling
- Kronisk utmattelsessyndrom
- Hjertesykdom
- Kreftsykdom
- Komplekst og sammensatt sykdomsbilde

Inntektsgrunnlaget til HRIS har blitt redusert de siste årene, da bruken har vært varierende. Det har vært utfordrende å planlegge driften ut i fra dette. Det har hele tiden vært et mål for Sømna kommune å få HRIS til å driftes i økonomisk balanse.

De siste årene har det vært jobbet med å utrede ulike sider ved driften på HRIS. Man har søkt etter potensielle aktører som kunne være interessert i å overta driften ved HRIS. Disse forsøkene og sonderingene har ikke ført frem.

Antall ansatte

Bemanning i årsverk	Bemanningskrav i hht avtale	Gjennomsnitt i løpet av 2020
Antall årsverk på institusjonen	13,2	14,3
Fysikalsk medisiner	1	1
Andre legespesialiteter	0,15	0,2
Fysioterapeuter	2	2,2
Sykepleiere	4,45	5
Andre stillinger med 3-årig høyskoleutdanning	0,75	0,8
Andre stillinger i pasientrettet virksomhet (fagarbeider)	2,4	2,1
Sum bemanning i pasientrettet virksomhet	10,3	11
Andel bemanning i pasientrettet virksomhet (%)	77,7	77,2

Kravet i kontrakt med Helse Nord har vært 50 % stilling som fysikalsk medisiner, men av rekrutteringsmessige årsaker har det vært ansatt lege i 100 % stilling.

En fysioterapeutstilling ble ikke lyst for å ta ned kostnader i løpet av året.

Sykefravær

Type sykefravær	Prosent
Legemeldt sykefravær	9,31
Egenmeldt sykefravær	2,43
Totalt sykefravær	11,74

Økonomi

	Budsjett 2020 (kr)	Regnskap 2020 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Helgeland rehabilitering	-	3 062 768,67	-	-

Det ble i 2020 nedskalert på personell i forbindelse med at en fysioterapeut sa opp sin stilling ved HRIS, og det ikke ble ansatt ny. Videre ble avtale om bevertning fra Sømna Kro og gjestegård sagt opp, og frokost, lunsj og kvelds tilberedes av HRIS selv mens middag kjøpes fra kjøkken ved Pleie- og omsorgstjenester.

Resultater

HRIS har i 2020 deltatt i en nasjonal undersøkelse av brukeropplevd kvalitet innen rehabilitering i perioden januar til juni 2020. En foreløpig rapport er klar, og endelig rapport skal komme primo mai 2021. Foreløpige resultater viser at pasienttilfredsheten er god, og ligger i snitt på nasjonalt nivå. Evalueringen brukes videre til utviklingsarbeid.

Helgeland rehabilitering ble stengt som følge av koronapandemien ved utbruddets start, og måtte holde stengt i 6 uker. Disse ukene ble det ikke tatt inn noen pasienter, og ansatte ble omplassert til Pleie- og omsorgstjenester i kommunen. Etter gjenåpning var det en del pasienter som utsatte oppholdet sitt som følge av usikkerhet rundt smitte og redsel for å være syk. Utover året normaliserte situasjonen seg og pasientinntak har gått som normalt.

Institusjonen har fulgt nasjonal veileder for rehabiliteringsinstitusjoner vedr. smittevern og tiltak for å hindre spredning av koronaviruset.

Kommuneprosjektet:

Status for innsalg til kommunene er at følgende kommuner har bekreftet at de vil gjøre tjenestekjøp fra HRIS for 2021:

1. Brønnøy kommune
2. Vega kommune
3. Grane kommune

4. Alstahaug kommune
5. Dønna kommune
6. Herøy kommune
7. Sømna kommune

Kommunene har forpliktet seg til tjenestekjøp i 2021 til en samlet verdi på i overkant av 3 millioner kroner. Dette sikrer en økonomisk drift i balanse i 2021 for HRIS, og må derfor også ses på som et viktig bidrag for å kunne gjennomføre utviklingsprosjektet.

Helse Nord:

Ytelsesavtalen med Helse Nord har en ramme på 9.347.151 kr for 2020, og HRIS leverte 90,5 % av det totale volumet av denne avtalen. Med hensyn til 6 uker uten produksjon av døgn er dette bra.

Avtalen med Helse Nord gjaldt opprinnelig for perioden 2015-2018, men den er forlenget for en periode på to år, dvs. ut 2020, ved at Helse Nord har utløst en tilleggsopsjon for denne perioden.

Tabellen under viser en oversikt over antall pasienter henvist fra ulike regioner, Helseforetak og sykehus.

Leveranse i henhold til avtalen med Helse Nord og oversikt over gjestepasienter fra andre regioner

Henvisende instans	Antall pasienter
RVE	114
Helgelandssykehuset S.sjøen	24
Helgelandssykehuset Mosjøen	8
Helgelandssykehuset Rana	6
Nordlandssykehuset Bodø	4
Namsos	5
UNN, Tynset, Levanger, Volvat	6
Gjestepasient RKE	4
St.Olavs	1

Oppfølging av vedtak

Kommunestyret behandlet i møte 25.10.2018 sak PS 58/18 "Fremtidig selskapsform for Helgeland Rehabilitering". Etter kommunestyrets behandling i oktober 2018 ble det søkt om og innvilget midler fra det kommunale næringsfondet for å utrede spørsmålet om videre strategi for Helgeland Rehabilitering. Visir som fikk i oppdrag å utarbeide en rapport kom frem til en klar oppfordring om å gjøre Helgeland Rehabilitering om til et ressurscenter for rehabilitering.

I kommunestyremøte den 25.06.2020 ble det i PS 54/20 besluttet følgende:

1. Driften ved Helgeland Rehabilitering opprettholdes forutsatt at man klarer å etablere intensjonsavtaler med samarbeidskommuner eller private investorer/organisasjoner om etablering av frittstående selskap og/eller et utviklingsprosjekt innen 01.10.2020. Det må være tilstrekkelig grunnlag interessenter. Dersom man ikke lykkes med denne satsingen, vil man gå over til en avviklingsstrategi med sikte på avvikling av Helgeland rehabilitering fra og med 01.01.21.

2. Dersom det er grunnlag for et utviklingsprosjekt 01.10.20, vil dette prosjektet kunne jobbe videre med valg av selskapsform og en virksomhetsoverdragelse fra 01.01.21, og det økonomiske grunnlaget for videre drift samt investeringsbehov. Prosjektet gis frist for å levere en rapport til prosjektets samarbeidskommuner som viser bærekraftig drift innen 01.03.21.